

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

Redakcja i Administracja: Białystok, Urząd Wojewódzki, Pałac Branickich.
 Prenumerata roczna 12 zł. — Ogłoszenia drobne 50 groszy, za wiersz szpaltowy najmniej 1 zł.

TREŚĆ:

I. DZIAŁ URZĘDOWY:

I.

a.

Zarządzenia Wojewody:

1. Rozporządzenie Wojewody w sprawie przydziału w Starostwach spraw wodno-prawnych.
2. Rozporządzenie Wojewody w sprawie opłat stemplowych.
3. Rozporządzenie Wojewody w sprawie ustanowienia norm szacunkowych do wymiaru odszkodowania za wybijane bydło rogate, wyłącznie dla rejonu miasta Białegostoku.
4. Rozporządzenie Wojewody w sprawie ustanowienia cen za wybijane zwierzęta z polecenia władz państwowych.

b.

Komunikaty:

5. Reskrypt Min. Spr. Wewn. o zawieszeniu wykonania kar za przestępstwa leśne.
6. Reskrypt Min. Spr. Wewn. w sprawie leczenia repatriantów.
7. Reskrypt Min. Spr. Wewn. o obowiązku zgłaszania wypadków znalezienia dzieci nieznanymi rodzicami.
8. Reskrypt Min. Spr. Wewn. o akcjach Banku Polskiego jako wadkach i kaucjach.
9. Reskrypt Min. Spr. Wewn. w sprawie sprzedaży map Wojsk. Instytutu Geogr.
10. Reskrypt Min. Spr. Wojsk. o zakupie zboża przez wojsko.
11. Reskrypt Min. Wyz. Rel. i Ośw. Publ. o tytułach duchowieństwa, używanych w pismach urzędowych.
12. Reskrypt Min. Rol. i Dóbr Państw. o wydawaniu asygnat na drzewo.
13. Reskrypt Min. Pr. i Op. Spol. o zmianie taryfy zakładu ubezpieczenia od wypadków.
14. Rozporz. Województwa o udzielaniu pomocy instruktorom rolnym.
15. Rozporz. Województwa o utrzymywaniu szczepionki przeciw wściekliznie.
16. Rozporz. Województwa o radiostacjach odbiorczych.
17. Rozporz. Województwa o ulotkach „Porady dla wstępujących w związki małżeńskie, ich rodziców i opiekunów”.
18. Rozporz. Województwa o zapomogach dla poradni przeciwgruźlicz.

19. Rozporz. Województwa o korespondencji z miastami Województwa Pomorskiego.
20. Rozporz. Województwa o zwrocie opłat szkolnych.
21. Rozporz. Województwa o zaliczaniu dodatku stołecznego i kresowego.
22. Rozporz. Województwa o obowiązkiem umieszczaniu cen na specyfikach farmaceutycznych.
23. Rozporządzenie Województwa o zmianie dni jarmarcznych w Rajgrodzie.
24. Rozporz. Województwa w sprawie zmiany przez M. S. Wew. nazwy „Ostrów” na „Ostrów Mazowiecka”.
25. Rozporz. Województwa Krakowskiego o umówionym lekarzu dla funkc. państw.
26. Rozporz. Województwa o złożeniu przysięgi przez młodzińskiego Stanisł. Skrzyszewskiego.
27. Rozporz. D. O. K. № VIII o likwidacji P. K. U. Szubin i Lubicz.
28. Lista osób zobowiązanych do sprzedaży blankietów kolejowych.

II.

DZIAŁ INFORMACYJNY:

Obwieszczenia:

29. Unieważnienie karty ewidencyjnej.
30. Wydawnictwa Zarządu Główn. Stowarzyszenia Urz. Państw.
31. Ogłoszenie Okr. Urz. Ziemińskiego w sprawie scalenia wsi Romaszki.
32. Ogłoszenie Okr. Urz. Ziem. o wywłaszczeniu gruntu Row-szyc Walerji.
33. Konkurs na wydzierżawienie apteki komunalnej w Sokółce.
34. Ogłoszenie o wakujących posadach lekarskich.
35. Ruch służbowy.
36. Koncesja samochodowa **Abrama Lichtensztejna**.
37. Koncesja samochodowa Wincentego Olsztyna.
38. Koncesja samochodowa Srola Dolegiewicza i Chiela Szkła.
39. Uruchomienie agencji pocztowych.
40. Rejestracja stowarzyszeń.
41. Zagubienie dokumentów.

III.

Orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego:

DZIAŁ URZĘDOWY:

I. A.

Rozporządzenia Wojewody:

1.

Województwo Białostockie Białystok, dn. 17 grudnia 1926 r.
L. Pr. 2349/1.

Przedmiot: Sprawy wodno-prawne w Starostwach — przydział. **OKÓLNİK Nr. 7.**

Do Wszystkich Panów Starostów Województwa Białostockiego oraz Pana Kierownika Ekspozytury Starostwa Bielskiego w Siemiatyczach.

Wobec projektów, wysuwanych przez niektórych Panów Starostów, co do potwierzenia spraw wodnych w Starostwie organom technicznym i to z poza Urzędu Starościńskiego, zarządzam, co następuje:

1) Sprawy wodne, należące po myśli art. 187 i nast. ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 roku (Dz. U. Nr. 102, poz. 936) do zakresu działania władz administracyjnych I-iej instancji, mają być przydzielane zasadniczo jednemu z referentów administracyjnych Starostwa, możliwie z prawniczem wykształceniem.

To samo dotyczy spraw załatwianych kolegalnie w myśl art. 109 i dochodzeń wodno-prawnych (art. 190 i 191 cyt. ustawy).

2) Ze względu na to, że sprawy wodne mają również charakter przynajmniej częściowo fachowo-techniczny, wszelkie orzeczenia i decyzje w sprawach wodnych winny być przed ich wydaniem opinjowane, z braku inżynierów wodnych w Starostwach, przez właściwych inżynierów drogowych, o czym należy zawiadomić interesowanych.

Wszelkie wydane uprzednio w tej materji zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego, w szczególności Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych L. 501/II z dn. 20 marca 1923 roku i L. 74/1/II z dnia 11 stycznia 1924 roku — znoszę.

Wojewoda: w. z. (—) Z. Skrzyński.

2.

Województwo Białostockie Białystok, dn. 12 stycznia 1927 r.
L. BP. 49/2.

Przedmiot: w sprawie opłat stemplowych.

Do Wszystkich Panów Starostów Województwa Białostockiego.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia I.VIII — 1926 r. Dz. Ust. Nr. 98, poz. 570 i rozporządzenia wykonawczego z dnia 20.XI—1926 r. (Dz. Ust. Nr. 133, poz. 713) o opłatach stemplowych wyjaśniam, jak następuje:

1. Ponieważ okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 125 z dnia 17.XI.1921 r. nie nakłada obowiązku posiadania dowodów osobistych (krajowych wzór Nr. 1) i terminowych dowodów osobistych wzoru Nr. 2, winne być tak podania, jak i załączniki do podania, oraz wydane dowody osobiste jako swia-

dectwa urzędowe ostemplowane, a mianowicie podania i zaświadczenia urzędowe po 3 zł., załączniki po 50 gr.

2. Podania o wydanie tymczasowych pozwoleń na handel bronią winne być ostemplowane po 1 zł. (art. 146) i do podania winien być dołączony znaczek stemplowy za 20 zł. celem ostemplowania wydać się mającego pozwolenia (punkt 5 art. 156); załączniki do podania winne być ostemplowane po 50 groszy od każdej sztuki.

Za wojewodę: (—) Kwiatkowski.

3.

Na mocy rozporządzenia Pana Ministra Rolnictwa i D. P. z dnia 7 maja 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 39, poz. 237) w uzupełnieniu rozporządzenia mego z dnia 2 lipca 1926 r., dotyczącego norm obowiązujących od 10 lipca 1926 r. ustanawiam do odwołania, następujące normy szacunkowe do wymiaru odszkodowań za bydło rogate, wybijane z polecenia władz wyłącznie dla rejonu miasta Białegostoku.

1) za buhaje, woły i krowy powyżej 3 1/2 lat cenę do pięciuset złotych	500 zł.
2) za buhaje, woły i krowy od 2 do 3 1/2 lat cenę czterystu złotych	400 zł.
3) za jałownik od 1 do 2 lat cenę do trzystu złotych	300 zł.
4) za jałownik od 1/2 roku do 1 roku cenę do dwustu złotych	200 zł.
5) za cieleta do pół roku cenę do stu złotych	100 zł.
6) za krowy o cechach wysokiej mleczności i za krowy podrasowe cenę do sześciuset pięćdziesięciu złotych	650 zł.

Przy wymiarze odszkodowania za materiał hodowlany obójga płci, co do którego właściciel wykaże się rodowodem, normy mogą być podwyższone do 25%.

Normy powyższe obowiązują od dnia 10 grudnia 1926 r., równocześnie z dniem tym tracą moc obowiązującą normy ustanowione w dniu 28 sierpnia 1926 roku.

Białystok, dnia 9 grudnia 1926 roku.

Wojewoda: (—) Rembowski.

4.

Na mocy rozporządzenia P. Ministra Rolnictwa i D. P. z dnia 7 maja 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 39, poz. 237) ustanawiam, aż do odwołania następujące normy szecunkowe do wymiaru odszkodowania za zwierzęta wybijane z polecenia władz państwowych lub padłe po szczepieniach zarządzonych przez władze:

a) za źrebięta do 1/2 roku cenę stu złotych	100 zł.
b) " " od 1/2 roku do roku cenę do stu pięćdziesięciu złotych	150 zł.
c) " " od 1 do 2 lat cenę do dwustu pięćdziesięciu złotych	250 zł.
d) " " od 2 do 3 lat cenę do trzystu pięćdziesięciu złotych	350 zł.
e) " konie robocze 3 letnie i starsze lżejszego typu cenę do pięciuset zł.	500 zł.
f) " " robocze 3 letnie i starsze cięższego typu cenę do pięciuset pięćdziesięciu złotych	550 zł.

- f) za konie szlachetne i uszlachetnione z udowodnieniem pochodzenia cenę do siedmiuset złotych 700 zł.
 2) za muły cenę od czterystu pięćdziesięciu złotych 450 zł.
 3) za osły cenę od stu pięćdziesięciu zł. 150 zł.
 4) za buhaje, woły i krowy powyżej 3 1/2 lat cenę do czterystu osiemdziesięciu złotych 480 zł.
 5) za buhaje, woły i krowy od 2 do 3 1/2 lat cenę do czterystu złotych 400 zł.
 6) za jałownik od 1 do 2 lat cenę do dwustu złotych 200 zł.
 7) za jałownik od 1/2 roku do 1 roku cenę do stu złotych 100 zł.
 8) za cieleta od 1/2 roku cenę do siedemdziesięciu złotych 70 zł.
 9) za owce i kozy cenę do czterdziestu złotych 40 zł.
 10) za jagnięta i koźleta cenę do piętnastu złotych 15 zł.
 11) za trzodę chlewną za 100 klg. żywej wagi cenę do stu osiemdziesięciu zł. 180 zł.

Przy wymiarze odszkodowania za materiał hodowlany obójga płci, co do którego właściciel wykaże się rodowodem, normy mogą być podwyższone do 20%.

Powyższe normy szacunkowe obowiązują od 20 grudnia 1926 r. i równocześnie z dniem tym traca moc obowiązującą, normy ustanowione w dniu 20-X 1926 r.

Białystok, dnia 9 grudnia 1926 roku.

Wojewoda: (—) Rembowski

B.

KOMUNIKATY.

5.

MINISTERSTWO Warszawa, dn. 22 grudnia 1926 r.
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. IV. AP. 16362/26.

Przedmiot: w sprawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30.XI.1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 683) o zawieszeniu wykonania kar za przestępstwa leśne w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Z dniem 1 grudnia b. r. weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zawieszeniu wykonania kar za przestępstwa leśne w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. U. Nr. 118, poz. 683 z roku 1926) zawieszające te kary jeszcze na rok, t. j. do końca listopada 1927 r.

Wprowadzenie w życie tego rozporządzenia może być uważane przez ludność jako bezwarunkowe darowanie kar, ponieważ kary te i nadal jeszcze przez rok nie będą wykonywane.

Wyjaśniam, że w razie popelnienia w ciągu roku t. j. w okresie czasu od 1-go grudnia 1926 r. do 30 listopada 1927 r. nowego przestępstwa leśnego, skazany poniesie karę nietylko za to nowe przestępstwo, lecz także karę zawieszoną, a orzeczona za dawne.

Tylko w razie niepopelnienia nowego przestępstwa leśnego w ciągu najbliższego roku, kara orzeczona za poprzednie będzie umorzona.

6.

MINISTERSTWO Warszawa, dn. 14 grudnia 1926 r.
Spraw Wewnętrznych
DEPARTAMENT
SŁUŻBY ZDROWIA
Nr. ZH. 8948/26.

Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 26 marca 1926 r. o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. Ust. Nr. 36/26, poz. 214), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) zarządza, aby w wypadkach repatriacji chorych obywateli polskich z zagranicy, władze administracyjne przy przeprowadzeniu dochodzeń, przewidzianych w części II p. 5 okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 93 z dnia 14.IX.1925 r. ustalały również miejsca ostatniego zamieszkania w kraju osoby, podlegającej repatriacji, oraz aby informacje te podawane były do wiadomości szpitalowi, w którym chory ma być umieszczony, względnie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia).

7.

MINISTERSTWO Warszawa, dn. 20 grudnia 1926 r.
Spraw Wewnętrznych
Nr. IV. AC. 8944/26.

Przedmiot: obowiązek zgłaszania wypadków znalezienia dzieci nieznanym rodzicom.

Ustawa z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. Nr. 72, poz. 413) o aktach (metrykach) urodzenia dzieci nieznanym rodzicom na obszarze byłego zaboru rosyjskiego, zobowiązuje wszystkie osoby, znajdujące dziecko nieznanym rodzicom, lub mające takie dziecko w swojej pieczy, do zawiadomienia o tem w ciągu jednego miesiąca od dnia znalezienia dziecka lub objęcia nad niem pieczy, tej władzy administracyjnej I-iej instancji, w której okręgu dziecko się znajduje.

W artykule 7. wymienionej ustawy rozciągnięty został powyższy obowiązek zgłaszania na wszystkie wcześniejsze wypadki znalezienia lub wzięcia w opiekę dzieci nieznanym rodzicom, jeżeli bądź to nie został jeszcze spisany akt urodzenia tych dzieci, bądź nie nadano im, zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami, nazwiska.

8.

MINISTERSTWO Warszawa, dn. 11 grudnia 1926 r.
Spraw Wewnętrznych
Nr. OB. 11370.

Przedmiot: Akcje Banku Polskiego jako wadja i kaucja.

Przy przyjmowaniu akcji Banku Polskiego na kaucje i wadja nie należy domagać się, aby obok klauzuli odstąpienia (cesji) był umieszczony podpis

wającym podróże służbowe do Warszawy, djety o 30% wyższe, a odbywającym podróże na obszar Województwa Śląskiego i miasta Białej — Województwa Krakowskiego o 40% wyższe od normalnych.

22.

Województwo Białostockie. Białystok, dn. 30 grudnia 1926 r.
L. ZP. 2318/1.

Obowiązkowe umieszczenie cen na specyfikach farmaceutycznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) reskryptem z dnia 9.XII. r. b. za Nr. Z.F. 3425/26 z 28 zwolniło wytwórców specyfików farmaceutycznych od obowiązku umieszczenia cen detalicznych na etykietach do dnia 15 stycznia 1927 roku.

Po tym terminie jednak cena winna być bezwarunkowo umieszczana na etykietach w walucie polskiej. W okresie od 15.I do 1 marca 1927 r. na starych opakowaniach specyfików znajdujących się w hurtowniach, aptekach i drogerjach mogą być ceny wypisywane ręcznie czerwonym atramentem.

23.

Województwo Białostockie. Białystok, dn. 31 grudnia 1926 r.
L. SM. 3187/4.

Przedmiot: zmiana dni jarmarcznych w m. Rajgrodzie.

Na mocy okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 78 z dnia 3 marca 1920 r. (D. Urz. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych 20 r. Nr. 8, poz. 25) Województwo zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej m. Rajgrodu z dnia 3 października 1926 r. o zmianie dni jarmarcznych w tym mieście z wtorków po 15-tym każdego miesiąca na wtorki po 22-im każdego miesiąca.

24.

Województwo Białostockie. Białystok, dn. 4 stycznia 1927 r.
L. SM. 4732/1.

Przedmiot: w sprawie ustalenia nazwy Ostrów.

Niniejszem podaję do wiadomości, że Pan Minister Spraw Wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 7 grudnia r. ub. (Monitor Polski z dnia 17.XIII. r. b. Nr. 289) ustalił nazwę miasta Ostrów pow. Ostrowskiego Województwa Białostockiego na „Ostrów Mazowiecka“.

25.

Województwo Krakowskie. Kraków, dn. 9 grudnia 1926 r.
L. ZP. 10119 ex 1926.

Pomoc lekarska dla funkcjonariuszów państwowych. Dr. Tadeusz Gabryszewski, lekarzem umówionym w Zakopanem.

Zawiadamia się celem dalszego zarządzenia, że z dniem 1 grudnia r. b. objął dr. Tadeusz Gabryszewski obowiązki lekarza umówionego do udzielania porad lekarskich funkcjonariuszom państwowym, przebywającym stale lub chwilowo w Zakopanem.

26.

Województwo Białostockie. Białystok, dn. 3 grudnia 1926 r.
Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych.
Oddział wodny.
Nr. 11—10619.

Stanisław Skrzyszewski urodzony 11.IV. 1874 r. w maj. Józefin gm. Piekuty pow. Wysoko Mazowieckiego Wojew. Białostockiego złożył dnia 20.XI. 1926 r. w Urzędzie Wojewódzkim przysięgę i otrzymał dekret na mierniczego przysięgłego z datą 20.XI. 1926.

27.

D. O. K. Nr. VIII. Toruń, dn. 1 grudnia 1926 r.
L. dz 9404 Og. Uzup Tjn.

Reorganizacja P. K. U. na terenie O. K. VIII

Komunikuje się, że rozk. M. S. Wojsk. Dep. I Piech. L 4134. t. j. Pob. Og. Org. z dnia 16.XI. 1926 r. została zarządzona likwidacja P. K. U. Szubin i Lubicz.

Wchodzące w skład tych P. K. U. powiaty zostały przydzielone w następujący sposób:

- pow. lipnowski do P. K. U. Włocławek,
- „ rypiński do P. K. U. Toruń,
- „ szubiński i chodzieski do P. K. U. Bydgoszcz,
- „ żniński i wągowiecki do P. K. U. Inowrocław,

Równocześnie zostały zarządzane następujące przesunięcia powiatów na terenie O. K. Nr. VIII.

- pow. brodnicki i lubawski z P. K. U. Toruń do P. K. U. Grudziądz,
- pow. chełmiński z P. K. U. Grudziądz do P. K. U. Toruń,
- pow. tucholski z P. K. U. Starogard do P. K. U. Grudziądz,
- pow. stepoliński z P. K. U. Starogard do P. K. U. Bydgoszcz

28.

Do sprzedaży blankietów kolejowych (listów przewozowych) zobowiązano następujących właścicieli sklepów tytoniowych.

- Note i Chackiel Goldsztejn — Białystok, ul. Lipowa 1.
- Szołem Wajs — Białystok, ul. Rynek Kościuszki 38.
- Mojżesz Zelman — Białystok, ul. Rynek Kościuszki 12
- Zysko Borkowski „ „ Lipowa 8.
- Jan Pastuszko „ „ Św. Rocha 7.
- Eugenjusz Wojtyński — Białystok, ul. Dąbrowskiego 20.
- Adam Przewoński — Białystok ul. Żułkowska 2.
- Dawid Szoskes „ „ Gieldowa 2.
- Fania Zbar „ „ Kupiecka 8
- Jankiel Uzycki — „ „ Żydowska 22.
- Mozes Halpern „ „ 10.
- Spółdzielnia Robotnicza — Białystok, ul. Sienkiewicza 27.
- Stefanija Oldziejewska — Białystok, ul. Antoniuszowska 38.
- Chaja Sycz — Białystok, ul. Mazowiecka 4.
- Aleksander Kragiel — Białystok, ul. Baranowicka 4.
- Antoni Kitlas „ „ Grunwaldzka 29
- Eugenja Stańczyk „ „ Stoleczna 9.

- Zjednoczenie — Białystok, ul. Rynek Kościuszki 4
- Bolesław Anc „ „ Warszawska 30
- Juda Rotenberg „ „ Sienkiewicza 52
- Antoni Siedlecki „ „ Mazowiecka.
- Jan Sylwestruk „ „ Nowowarszawska.
- Jan Olszowski — Goniądz, powiat Białostocki.
- Jan Bender — Jasionówka „ „
- Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa — Trzcianne, pow. Białostocki.
- Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa — Choroszcz, pow. Białostocki.
- Szumł Poznański — Starosielce, pow. Białostocki
- Izaak Pejsachowicz „ „
- Czesława Ulanowiczowa „ „
- Sznajer Wolf — Wasilków „ „
- Józef Mozerski — Czarny Blok „ „
- Szloma Rożański — Gródek „ „
- Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa — Gródek, pow. Białostocki.
- Mendel Sztolcman — Michałowo, pow. Białostocki.
- Franciszek Sawicki — Supraśl powiat Białostocki
- Nojal Rozenal Knyszyn „ „
- Józef Szykiewicz — Zabłudów „ „
- Szymon Lifszyc „ „
- Hurtownia tyt. Stow. „Rolnik“ Bielsk-Podlaski powiat Bielski.
- Hurtownia tyt. Palicyna — Brańsk pow. Bielski.
- Stowarzyszenie Spożywców — „ „
- Zelman Malecki „ „
- Sochla Iew — Orla „ „
- Lipa Nowiński — Narew „ „
- Stowarzyszenie Spożywców — Rudka „ „
- Chaim Terespolski — Milejczyce „ „
- Josel Szczytnicki — Kleszczele „ „
- Hurtownia tytoniowa — Siemiatycze „ „
- Nowel Nowik „ „
- Jankiel Baiglej „ „
- Awol Wolf — Drohiczyń „ „
- Nachman Klejnerman — Białowieża „ „
- Jakób Stawiski „ „
- Itka Galpern „ „
- Włodzimierz Babicki — wieś Krzyże gm. Białowieża, powiat Bielski.
- Władysław Szutowicz — Gródek, gm. Białowieża, pow. Bielski.
- Stefan Rakowski — Narewka, gm. Masiewo, powiat Bielski.
- Aleksander Kuc — Narewka, gm. Masiewo, powiat Bielski.
- Szloma Zyngier — Narewka, gm. Masiewo, powiat Bielski.
- Masza Ejszel — wieś Masiewo, powiat Bielski.
- Henryk Falkowski — Nowy-Dwór „ „ Sokólski.
- Adela Sosnowska — Sidra „ „
- Władysław Zwierzewicz — Odelsk „ „
- Frajna Lewin — Dąbrowa „ „
- Szaja Bunim — Janów „ „
- Hirsz Szepktor — Korycin „ „
- Basza Pytluk — Suchowola „ „
- Jan Oładowski — Sokoly pow. Wys. Mazowiecki
- Spółdzielnia Rolniczo-Handl. — Tykocin, powiat Wys. Mazowiecki.
- Gorszon Gerszuny — Tykocin, powiat Wys. Mazowiecki.
- Szapa Kaplan — Wysokie-Mazowieckie powiat Wysoko-Mazowiecki.

- Józef Wróblewski — Wysokie-Mazowieckie, powiat Wysoko-Mazowiecki,
- Mateusz Prażmo — os. Ciechanowiec pow. Wys. Mazowiecki.
- Antoni Rutkowski — m. Ciechanowiec pow. Wys. Mazowiecki.
- Michał Kossakowski — os. Jabłonka pow. Wys. Mazowiecki.
- Jan Uściński — w. Dąbrowa Wielka pow. Wys. Mazowiecki.
- Aleksandra Malinowska — w. Kleszczele pow. Wys. Mazowiecki.
- Stowarzyszenie Spożywców — w. Dąbrówka Kość. pow. Wys. Mazowiecki.
- Stowarzyszenie Spożywców — w. Wyszonki Kość. pow. Wys. Mazowiecki.
- Bolesława Szatkowska — Klukowo powiat Wys. Mazowiecki.
- Stowarzyszenie Spożywców — Kuczyn pow. Wys. Mazowiecki.
- Władysław Wolski — Wojny Szuby pow. Wys. Mazowiecki.
- Izrael Ostryński — Grodno, ul. Dominikańska 31.
- Chaja Rywa Szmigielska — Grodno, ul. Dominikańska 11.
- Mojżesz Aron Charłap — Grodno, pl. Batorego 2.
- Estera Szereszewska — Grodno, ul. Brygidzka 38.
- Eta Pajgin — Grodno, ul. Mostowa 20.
- Władysław Kowalewski — Druskieniki, Wileńska 10.
- Stow. Spółdzielni „Jutrzenka“ — Druskieniki, Wileńska 10.
- Hirsz Szapiro — Skidel, Rynkowa 26.
- Józef Kalikies — „ Dworna 8.
- Antoni Korszun — Kamionka.
- Izaak Kiejdan — Grodno, Białostocka 56.
- Izrael Olszewski — Wolkowysk, Szeroka 69.
- Okręgowe Stowarzyszenie Spół. — Wolkowysk, powiat Wolkowyski.
- Okręgowe Stowarzyszenie Spół. — Świsłocz, pow. Wolkowyski.
- Okręgowe Stowarzyszenie Spół. — Pozorów pow. Wolkowyski.
- Tomasz Ciżyński — Jałówka, pow. Wolkowyski.
- Tewel Sidkowski — Suwałki, pow. Wolkowyski.
- Piotr Sadowski — Sztabin, pow. Augustowski.
- Stow. Spółdzielcze „Jutrzenka“ — Sopoćkinie, pow. Augustowski.
- Jan Sztafiński — Lipsk, pow. Augustowski.
- Adolf Czerniakowski — Nowinka, pow. Augustowski.
- Józef Szypulewski — w. Górczyca, pow. Augustowski.
- Jan Swierżbiński — w. Jaziewo, pow. Augustowski.
- Józef Grzeszczuka — Łomża.
- Abram Gielczyński — „
- Szloma Użyński — „
- Wacław Dąbrowski — „
- Jan Bednarski — Ostrołęka.
- Jan Radwański — Ostrów.
- Anastazja Brodowska Czyzew.
- Jenta Bursztyn — Kolno.
- Franciszek Stachelski — Kolno.
- Jan Babiarski — Grajewo.
- Marja Zielińska — Zambrów.
- Moszek Dąb — Zambrów.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

II.

Obwieszczenia.

29.

Na zasadzie § 35 rozp. wyk. M. S. Wojsk. z dnia 11 V. 1922 r. (D. U. 36 p. 310) po porozumieniu się z D. O. K. III. w Grodnie (pismo z dn. 21.XII. 1926 r. L. dz. 250S9. Rem) unieważnia się niżej wymieniona kartę ewidencyjną utraconą przez właściciela zwierzęcia pociągowego:

L. p.	Nazwisko, imię oraz miejsce zamieszkania właściciela zwierzęcia pociągowego.	Opis zwierzęcia.		Miejsce i data wystawienia oraz Nr. karty ewidencyjnej.	Klasyfikacja.	
		Rodzaj, płeć, wiek, wzrost, maść i odmiany.			Zdatny, czasowo niezdatny.	Tap kategoria
1	Mickiewicz Piotr, w. Mickiewicze, gm. Labno.	Klacz, 15 lat, wzr 145, skarogniada, gwiazdka na chrapię różowe plamki.		Adamowicze 25.7. 1924 r. Nr. 2732 0/II.	Niezdatna do użytku wojskowego.	Niezdatne

30.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w Warszawie (ul. Chmielna 17 m. 5) wydał w ostatnich czasach następujące prace:

- 1) d-ra Mieczysława Szerera. „Sprawa urzędnicza w administracji”;
- 2) d-ra Hermaha Haussmana. „Reforma biurowości, jako część reformy administracyjnej” — przekład inż. St. Twardo i dr. M. Łacha,
- 3) Jana Kopczyńskiego, prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego. „Przepisy normujące stosunki państwowej służby cywilnej”;
- 4) S. Iwanowskiego: „Ustrój i zakres działalności władz państwowych i samorządowych Rzeczypospolitej Polskiej” — z tabelą stanowisk, tytułów i przywiązanych do poszczególnych stanowisk stopni służbowych.

31.

Nowogródzki Okręgowy Urząd Ziemi w Grodnie podaje do wiadomości, że Okręgowa Komisja Ziemska w Grodnie na posiedzeniu jawnym w dniu 25 września 1926 r. rozpoznawała sprawę scalenia gruntów wsi „Romaszki” położonych w gm. Kamionkowskiej, pow. Grodzieńskiego i na podstawie art. 18 znowelizowanej ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scaleniu gruntów (Dz. Ust. Nr. 39, poz. 244 z roku 1926).

POSTANOWIŁA:

- 1) Wniosek Komisarza Ziemskiego z dnia 13 go lipca 1926 r. o wdrożeniu scalania gruntów wsi „Romaszki” gm. Kamionkowskiej, pow. Grodzieńskiego z urzędu na podstawie p. o. art. 15 cytowanej ustawy zatwierdzić.
- 2) Ustalić teren scalenia o ogólnym obszarze około 348 ha, składających się:
  - a) z gruntów ukazowych wsi „Romaszki” około 350 ha,
  - b) z gruntów, nabytych przez uczestników scalenia z folw. „Mitkowszczyzna” około 18 ha,

c) z gruntów folw. „Kamionka”, należącego do E. Sapięhy i zarezerwowanych przez Bank Ziemiański w Warszawie dla upelnorolnienia wsi „Romaszki” około 80 ha.

Orzeczenie niniejsze uprawomocniło się w dniu 21 listopada 1926 r.

32.

Na podstawie art. 19 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 90 poz. z r 1923) powiatowa Komisja Ułaszczeniowa ogłasza, że w dniu 3 sierpnia 1926 roku zapadła uchwała w sprawie podania Walerji c. Jerzego Bowszyc o uwłaszczeniu gruntu posiadanego przez nią tytułem dzierżawy, a położonego przy wsi Druskieniki.

Odpis orzeczenia Powiatowej Komisji Ułaszczeniowej w Grodnie w powyższej sprawie może być wydany Walerji Bowszyc, lub osobie przez nią upoważnionej.

Ktoby wiedział o miejscu zamieszkania W. Bowszyc winien zawiadomić niezwłocznie Powiatową Komisję Ułaszczeniową w Grodnie ulica Orzeszkowej Nr. 17 (parter).

33.

Konkurs

na wydzierżawienie apteki komunalnej w Sokółce od dnia 1-go lutego 1927 r. na przeciąg lat 5-ciu.

Kandydaci winni posiadać: zaświadczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Departamentu Służby Zdrowia) na prawo zarządu aptekami, dyplom prowizora farmacji lub magistra, dowód obywatelstwa polskiego, stan służby w aptekach, wydany przez właściwe województwo.

Apteka w pełnym ruchu, wymiar podatku obrotowego od sumy zł. 32.000. Zapas niezbędnych dydakamentów około zł. 8.000.

Bliższe szczegóły dla zamiejscowych — listownie. Oferty mają być składane na piśmie, w zamkniętych opieczętowanych kopertach, z napisem: „oferta na wydzierżawienie apteki komunalnej” do dnia 15 stycznia 1927 r. włącznie w Biurze Wydziału Powiatowego w Sokółce po uprzednim złożeniu do Kasy tegoż Biura wadium w wysokości 500 zł. w gotówce względnie w papierach wartościowych należycie zabezpieczonych.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 16-go stycznia 1927 roku o godzinie 10-tej.

Na wypadek nieprzyjęcia żadnej z ofert przez Komisję nastąpi w tym samym dniu w Biurze Wydziału Powiatowego w Sokółce o godzinie 13-iej przetarg publiczny. Cenę wywoławczą ogłosi się z chwilą otwarcia przetargu.

34.

Rokrocznie Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie wypuszcza cały szereg młodych lekarzy, którzy najczęściej pozostają na lat kilka w tem mieście przy klinikach i szpitalach, doskonaląc się w rozmaitych dziedzinach umiejętności lekarskiej.

Młodzież lekarska, pochodząca z terenów Województw Wschodnich, po ukończeniu nauk chętnie garnie się do pracy społecznej i zawodowej na tych terenach; przy kole medyków U. S. B. została utworzona sekcja pośrednictwa pracy dla lekarzy, poszukujących posad w służbie zdrowia państwowej i samorządowej.

Powyższe podaje się do wiadomości w celu poinformowania odnośnych czynników, dodając, iż oferty, dotyczące wakujących posad lekarskich oraz warunków pracy, należy skierowywać do sekcji Pośrednictwa Pracy koła medyków Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, skrytka pocztowa № 92.

35.

RUCH SŁUŻBOWY.

za czas od 1 do 31 grudnia 1926.

Minister Spraw Wewnętrznych.

- mianował Starostę w Grodnie Kazimierza Rogalewicza Naczelnikiem Wydziału w VI st. sl. Urzędu Wojewódzkiego dekretem z dnia 13 listopada 1926.
- mianował Starostę w Bielsku Podlaskim Antoniego Czaykowskiego urzędnikiem administracyjnym I kat. w VI st. sl. Urzędu Wojewódzkiego dekretem z dnia 27 grudnia 1926 r.
- mianował prowiz. urz. VII st. sl. Komisarzatu Rządu na miasto Wilno Wacława Iszore Starostą w Suwałkach w VII st. sl. z zastrzeżeniem art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 27 grudnia 1926 r.
- przeniósł ze względów służbowych Wicewojewodę Białostockiego Walerjana Karasińskiego w dotychczasowym charakterze Naczelnika Wydziału i Wicewojewody do Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, dekretem z dnia 13 listopada 1926 r.
- przeniósł ze względów służbowych Naczelnika Wydziału Samorządowego w V st. sl. Urzędu Wojewódzkiego w Łucku Zygmunta Skrzyńskiego do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w dotychczasowym charakterze Naczelnika Wydziału z poruczeniem funkcji Wicewojewody, dekretem z dn. 13-XI 1926 r.
- przeniósł ze względów służbowych Starostę w Suwałkach Włodzimierza Baranowskiego do Bielska dekretem z dnia 27 grudnia 1926 r.

przeniósł ze względów służbowych urz. VII st. sl. Starostwa w Ostrowi Mazowieckiej Edwarda Rudnickiego do Starostwa w Ostrowie dekretem z dnia 29 listopada 1926 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

- mianował Aleksandra Golyńca prowizorycznym powiatowym lekarzem weterynarii w VII st. sl. w Wołkowysku, dekretem z dnia 2 grudnia 1926 r.
- mianował prowiz. inspektora weter. w VII st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Antoniego Jędrzejewskiego, prowizorycznym inspektorem weter. w VI. st. sl., dekretem z dnia 31 grudnia 1926 r.
- zwolnił ze służby państwowej na podstawie art. 60 ustawy o państwowej służbie cywilnej inspektora ochrony lasów w Urzędzie Wojewódzkim Juljana Fiałkiewicza; dekretem z dnia 16 grudnia 1926 r.

Wojewoda Białostocki.

- mianował urz. IX st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Marję Górską urzędnikiem administracyjnym II kategorii VIII st. sl. dekretem z dnia 9 grudnia 1926 r.
- mianował urz. IX st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Władysława Budzianowskiego urzędnikiem administracyjnym II kategorii VIII st. sl. dekretem z dnia 14 grudnia 1926 r.
- mianował prowiz. urz. IX st. sl. Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Grodnie Wilhelma Szyzke, prowizorycznym urzędnikiem VIII st. sl. dekretem z dnia 17 grudnia 1926 r.
- mianował prowiz. urz. XI st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Mikołaja Torochowa, prowizorycznym urzędnikiem X st. sl. dekretem z dnia 31 grudnia 1926 r.
- mianował prowiz. urz. XI st. sl. Starostwa w Wołkowysku Michała Dońca, prowizorycznym urzędnikiem X st. sl. dekretem z dnia 31 grudnia 1926 r.
- mianował urz. XI st. sl. Starostwa w Bielsku Podlaskim Ludwika Witowskiego urzędnikiem kancelaryjnym X st. sl. z zastrzeżeniem art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 31 grudnia 1926 r.
- mianował prow. urz. VII st. sl. Starostwa w Grodnie Izydora Ardziejewskiego na podstawie reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 XII. 1926 r. Nr. I. OP. 13012/26, prowizorycznym urzędnikiem VIII st. sl., dekretem z dnia 31 grudnia 1926 r.
- mianował prowiz. urz. IX st. sl. Starostwa w Sokółce Stanisława Czerniawskiego, prowizorycznym urzędnikiem X st. sl. dekretem z dnia 31 grudnia 1926 r.
- przeniósł ze względów służbowych prowiz. urz. VIII st. sl. Urzędu Wojewódzkiego dr. Romana Ostaszewskiego do Starostwa w Ostrowi Mazowieckiej dekretem z dnia 14 grudnia 1926 r.
- przeniósł ze względów służbowych urz. VIII st. sl. Starostwa w Grodnie Romualda Zarzyckiego do Starostwa w Ostrowi Mazowieckiej dekretem z dnia 15 grudnia 1926 r.
- przeniósł ze względów służbowych prow. urz. IX st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Henryka Szmięgielskiego do Starostwa w Sokółce dekretem z dnia 21 grudnia 1926 r.

przeniósł ze względów służbowych prow. urz. IX st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Józefa Tołucia do Starostwa w Łomży, dekretem z dnia 21 grudnia 1926 r.

przeniósł ze względów służbowych urz. IX st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Wincentego Bielskiego do Starostwa w Wysokiem-Mazowieckiem, dekretem z dnia 23 grudnia 1926 r.

przeniósł ze względów służbowych urz. X st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Augusta Hamma do Starostwa w Łomży, dekretem z dnia 23 grudnia 1926 r.

zwolnił ze służby państwowej z dniem 31 grudnia 1926 r. prow. urz. XI st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Honoratę Pierzchałową na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 21 grudnia 1926 r.

zwolnił ze służby państwowej z dniem 31 grudnia 1926 r. prow. urz. XI st. sl. Urzędu Wojewódzkiego Stanisławę Nowicką na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 22 grudnia 1926 r.

zwolnił ze służby państwowej z dniem 31 grudnia

zwolnił

zwolnił

zwolnił

Z g o n

1026 r. prow. urz. XI st. sl. Starostwa w Bielsku Podlaskim Helenę Obuchowicz na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 20 grudnia 1926 r.

ze służby państwowej z dniem 31 grudnia 1926 r. prow. urz. XI st. sl. Starostwa w Bielsku Podlaskim Helenę Selerowską na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 20 grudnia 1926 r.

ze służby państwowej z dniem 31 grudnia 1926 r. prow. urz. XI st. sl. Starostwa w Łomży Józefa Dardzińskiego, na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 20 grudnia 1926 r.

ze służby państwowej z dniem 31 grudnia 1926 r. prow. urz. XI st. sl. Starostwa w Białymstoku Wacława Maksymowicza, na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej, dekretem z dnia 24 grudnia 1926 r.

Prowizoryczny powiatowy lekarz weterynaryjny w Ostrowi Stanisław Maluszycki zmarł w dniu 13 grudnia 1926 roku.

36.

Koncesja samochodowa Abrama Lichtensztejna.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) udzielił dnia 27-XI 1926 r. L: IV-10715 p. Abramowi Lichtensztejnowi z Białegostoku na okres do dnia 1 listopada 1927 r. koncesji na uruchomienie i utrzymanie komunikacji samochodowej osobowej między miastami Białystok—Gródek—Wielka Brzostowica—Mała Brzostowica, według następującego rozkładu jazdy i taryfy:

ROZKŁAD JAZDY

godz.	klm.	miasto	klm.	godz.
Codziennie z wyjątkiem wtorków				
19.00	odjazd	0	Białystok	82
22.00	przyjazd	82	Mała Brzostowica	0
				10.00
				7.00

We wtorki jako dni targowe.

Odjazd z Małej Brzostowicy według uprzedniego.
 Odjazd z Wielkiej Brzostowicy może nastąpić o godzinie 15.00
 przyjazd do Białegostoku 17.30
 przejazd między Białymstokiem i Małą Brzostowicą według uprzedniego.

TARYFA PRZEWOZOWA

Przestrzeń	od	do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Białystok		1	13 gr.	6,5 gr.
	Wielka Brzostowica		69	9 zł. — gr.	4 zł. 50 gr.
	Mała Brzostowica		82	10 zł. 60 gr.	5 zł. 30 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy i funkcjonariusze państwowi z legitymacją płacą połowę taryfy osób dorosłych.

37.

Koncesja samochodowa Wincentego Olsztyna.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) udzielił dnia 25-VI 1926 r. p. Olsztynowi Wincentemu na okres do dnia 1 stycznia 1927 r. koncesji na uruchomienie i utrzymanie komunikacji samochodowej zaprzęgowej między miastem Sejny, a miastem Suwałki, według następującego rozkładu jazdy i taryfy:

ROZKŁAD JAZDY.

godz.	klm.	miasto	klm.	godz.
6.00	odjazd	0	Sejny	30
9.30	przyjazd	30	Suwałki	0
				19.00
				15.00

TARYFA PRZEWOZOWA.

Przestrzeń	od	do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Sejny		1	10 gr.	5 gr.
	Suwałki		30	3 zł. — gr.	1 zł. 50 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy i funkcjonariusze państwowi z legitymacją płacą połowę taryfy osób dorosłych.

38.

Koncesja samochodowa Srola Dołęgiewicza i Chlela Szkła.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) udzielił dnia 12-XI 1926 r. L. IV-10001 pp. Srolowi Dołęgiewiczowi i Chielowi Szkło z Wysokiego Mazowieckiego na okres od dnia 1 stycznia 1927 r. koncesji na uruchomienie i utrzymanie komunikacji samoch. osobow. między miastem: Wysokie Mazowieckie a stacją Szepietowo, według następującego rozkładu jazdy i taryfy:

ROZKŁAD JAZDY

godz.	klm.	miasto	klm.	godz.	
10.10; 15.10	odjazd	0	Wys.-Mazowieckie	8	
18.40; 23.40					
10.30; 15.30	przyjazd	8	Szepietowo	0	
19.00; 24.00					
					11.05; 16.05
					20.00; 1.20
					10.45; 1.54
					19.40; 1.00

TARYFA PRZEWOZOWA

Przestrzeń	od	do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Wysokie-Mazowieckie		1	1 zł. 50 gr.	9 gr.
	Szepietowo		8	18 gr.	75 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy i funkcjonariusze państwowi z legitymacją płacą połowę taryfy osób dorosłych.

39.

Uruchomienie agencji pocztowych.

Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów zawiadamia, że:

W Urzędzie p. t. Białowa, powiat Rzeszów i w agencjach pocztowych: Międzyrzecz k. Zelwy, powiat Wołkowysk, Odziany, powiat Kobryń i Piotrowice, powiat Lublin zaprowadzono służbę: w pierwszym telefoniczną, a w pozostałych telegraficzną i telefoniczną.

W Agencjach pocztowych: Nieporęt, powiat Warszawa, Podhorce k. Strzyna, powiat Strzyż, Pawłów k. Wierzbnika, powiat Ilża i w Urzędzie Wieruszów, powiat Wieluń, zaprowadzono służbę telegraficzną i telefoniczną.

W Urzędach pocztowych: Łomża, powiat Turka Lubieszów, powiat Pińsk i w agencjach pocztowych: Włochy k. Warszawy, powiat Warszawa i Gozdowo, powiat Sierpc zaprowadzono służbę; w pierwszych telefoniczną, a w pozostałych telegraficzną i telefoniczną.

W Urzędach pocztowych: Olesko, powiat Złoczów, Ruskie Piaski, powiat Zamość i w agencji pocztowej Kamionka k. Grodna, powiat Grodno. zaprowadzono służbę; w pierwszym telefoniczną, a w pozostałych telegraficzną i telefoniczną.

40.

Ogłoszenia o rejestracji stowarzyszeń.

1. W dniu 25-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 537 Towarzystwo „Związek właścicieli piwiarni, kawiarni, herbaciarni, jadłodajni i reszty branż pokrewnych w Białymstoku”.

2. W dniu 27-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 539 Towarzystwo „Gminne Kółko Łowieckie w Drohiczynie n/B”.

3. W dniu 27-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 538 Towarzystwo „Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości miejskiej w Sokółce”.

4. W dniu 28-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 550 Towarzystwo „Ochotnicza Straż Pożarna w Kamionce pow. Grodno”.

5. W dniu 28-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 551 Towarzystwo „Zrzeszenie bezrobotnych umysłowo pracujących na Województwo Białostockie w Białymstoku”.

6. W dniu 29-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 546 Towarzystwo „Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrówkach pow. Białostockiego”.

7. W dniu 29-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 541 Towarzystwo „Kółko Rolnicze „Jedność” w Nowosiólkach pow. Wołkowyskiego”.

8. W dniu 29-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 543 stowarzyszenie „Kółko walki z gruźlicą w Supraślu pow. Białostockiego”.

9. W dniu 29-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 540 Towarzystwo „Kółko rolnicze imienia Stacha Konwy w Łysych pow. Kolneńskiego”.

10. W dniu 29-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 544 Towarzystwo „Kółko Rolnicze „Jedność” w Gliniszczach pow. Wołkowyskiego”.

11. W dniu 29-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 545 stowarzyszenie „Biblioteka robotnicza w Grodnie”.

12. W dniu 29-XI 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 542 „Stowarzyszenie lokatorów i sublokatorów w Świsłoczy pow. Wołkowyskiego”.

13. W dniu 29-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 554 Towarzystwo „Kółko Rolnicze Jedność” w Uścianku Wielkim pow. Ostrowskiego.

14. W dniu 29-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 557 Towarzystwo „Ochotnicza Straż Pożarna w Korycinie” pow. Sokólskiego.

15. W dniu 29-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 556 Towarzystwo „Kółko Łowieckie w Augustowie”.

16. W dniu 29-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 552 Towarzystwo „Kółko Łowieckie w Puchałach” (wieś Wygoda) pow. Łomżyńskiego

17. W dniu 9-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 547 Towarzystwo „Kółko rolnicze Jedność” w Gliniszczach pow. Wołkowyskiego.

18. W dniu 9-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 548 stowarzyszenie żydowska organizacja skautowa „Haszomer Hacar (Młody Skaut) w Sejnach”.

19. W dniu 9-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 549 stowarzyszenie „Żydowskie akademickie Towarzystwo w Grodnie”.

20. W dniu 29-XII 1926 r. wciągnięto do tutejszego rejestru stowarzyszeń i związków pod poz. 555 stowarzyszenie żydowskie Towarzystwo gimnastyczno-sportowe „Makabi” w Grodnie.

41.

Zagubili dokumenty.

1. Wincenty Cisek, nauczyciel Publicznej Szkoły Powszechnej w Łosince, pow. Bielsk Podlaski, — legitymację urzędniczą.

2. Stanisław Sulek, nauczyciel w Sakach gminy Narew, powiat Bielsk Podlaski, legitymację urzędniczą.

3. Jedyda Wajnsztejn z Wołkowyska ul. Szpitalna № 5, dowód osobisty, wystawiony przez Starostwo Wołkowyskie w 1922 r.

4. Jona Mine ze Świsłoczy, powiat Wołkowyski, dowód osobisty L: 23042 z dnia 25-XI 1925 r. wystawiony przez Starostwo Wołkowyskie.

5. Jankiel Urwic z Wołkowyska, ul. Szeroka L: 120, dowód osobisty L: 2410/11558 z dnia 6-III 1926 r. wystawiony przez Starostwo Wołkowyskie.

6. Abram Mowsza Łancewicz ze Świsłoczy, pow. Wołkowyskiego, dowód osobisty L: 4385, wystawiony przez Starostwo Wołkowyskie oraz książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Grodnie.

7. Chaim Zelewlański z Kuźnicy, pow. Sokólskiego, dowód osobisty, wydany przez Starostwo Sokólskie.

8. Władysław Sadowski, urodzony dnia 2 września 1887 r. ze wsi Geraty Nowe gm. Szepietowo, pow. Wysoko-Mazowiecki, książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. w Białymstoku.

9. Jakób Jackiewicz, syn Wincentego i Marji, rocznik 1885, zamieszkały w Kobyłakach, gminy Izabelin, pow. Wołkowyskiego, książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. w Grodnie.

10. Stanisław Żbikowski, syn Wojciecha i Salomei, roczn. 1897, zamieszkały w Ciemiance, gm. Grabowo, pow. Szczuczyńskiego, książeczkę wojskową i kartę mob. wydaną przez P. K. U. w Łomży za L: Ks. Gł. Ewid. 92.

11. Bronisława Dręszlanka, nauczycielka w Białymstoku, legitymację urzędniczą, wystawioną przez Kuratorium Okręgu Szkol. Białostockiego.

12. Firma Gotlib i Sokolski w Białymstoku, ul. Łąkowa Nr. 1, zezwolenie na prowadzenie odlewni żelaza i fabryki maszyn, wystawione przez Województwo Białostockie za N-rem 540/1 P. H. Rej. przem. Nr. 960.

III.

Orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

A.

Decyzja Dematu przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu w sprawie spornej o własność przedmiotów likwidacji jest jedynie oświadczeniem strony, nie podlegającym zaskarżeniu do N. T. A. art. 3 a) ustawy z 3 sierpnia 1922 poz. 600 dz. ust.)

Skargę Szolem Szejnberga w Pińsku na orzeczenie Ekspozytury Oddziału Dematu na Województwo Poleskie, przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu z 29 grudnia 1923 w sprawie sekwestru kotła parostatkowego, N. T. A. oddalił, jako nienadającą się do rozpoznania, a zarazem podwyższył opłatę zasadniczą od skargi.

(Wyrok z dn. 9 czerwca 1925 r., L. rej. 305/24.)

Uzasadnienie: Decyzją Oddziału Dematu z 19 maja 1922 w sprawie sekwestru u Borucha Miednika w Pińsku, uznano za własność Skarbu Państwa między innymi obiektami kotłowni parowej o długości 4 i pół arszyn. obłożony sekwestrem w dniu 11 stycznia 1922. W podaniu z 11 grudnia 1922, Szolem Szejnberg prosił o ponowne rozpatrzenie tej sprawy twierdząc, że omawiany kotłowni jest jego prywatną własnością. Według podań Szejnberga był kotłowni ten zabrany przez Niemców z fabryki jego parostatków, a wybudowany został w fabryce Obrien de Lassy w Pińsku jako kotłowni parostatkowy. Szejnberg dołączył kwit rekwizycyjny ze stycznia 1918, według którego niemiecka wojskowa inspekcja etapów zabrała do użytku dla 99 bataljonu u niego kotłowni parowej o 150 atm. Wedle podań Szejnberga przeprowadziła Ekspozytura Oddziału Likwidacji Dematu na Województwo Poleskie dochodzenie i uznała pretensję Szejnberga co do tego kotła za nieuzasadnioną, przedłożyła atoli akta sprawy do decyzji Oddziałowi Dematu przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Oddział ten Dematu pozostawił decyzją z 17 grudnia 1923, reklamację Szejnberga z 11 grudnia 1922, bez skutku zwłaszcza, że w kwicie rekwizycyjnym, nie był wymieniony ani numer ani litera kotła, a ilość atmosfer była błędnie podana, wobec czego nie jest stwierdzonym, iż kotłowni zasekwestrowany 11 stycznia 1922 i uznany za własność Skarbu decyzją z 19 maja 1922, a kotłowni zarekwirowany u Szejnberga, wymieniony w przedłożonym przez kwicie rekwizycyjnym, są identyczne. Tę decyzję zakomunikowała wymieniona Ekspozytura Szejnbergowi pismem z 29 grudnia 1923.

Przeciw tej decyzji Dematu przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu wniósł Szejnberg skargę do NTA, prosząc pomiędzy innymi także o jej uchylenie. W uzasadnieniu podaje, że Miednik powiadomił wymienioną Ekspozyturę Dematu przy nakładaniu sekwestru, iż kotłowni stanowi własność Szejnberga, że pomimo tego nie został on, Szejnberg, w ciągu całego przewodu administracyjnego ani przesłuchany, ani nie dano mu możności oświadczenia się na zeznania świadków, ani nie doręczono mu opinii Komisji Przemysłowo-Prawnej. Wobec tego uważa on dotychczasowe urzędowanie organów oddziału Dematu za niewłaściwe i uniemożliwiające mu należyte dochodzenie swego prawa własności odnośnie do spornego kotła.

Minister Przemysłu i Handlu wniósł o oddalenie skargi, a zastępca pozwanej władzy zaprzeczył na rozprawie głównej właściwość NTA. do rozstrzygnięcia niniejszego sporu.

Rozpatrując powyższą sprawę NTA. rozważył, co następuje:

W danym wypadku powstał spór pomiędzy Szejnbergiem, jako domniemanym właścicielem kotła parostatkowego, a Skarbem Państwa, zastąpionym przez Demat, jako organ Ministerstwa Przemysłu i Handlu, co do prawa własności odnośnie do tego kotła, na który Demat względnie jego Ekspozytura nałożyły sekwestr. W sporze tym zakwestjonował Demat w zaskarżonej decyzji prawo własności Szejnberga.

Przy tym stanie rzeczy NTA. zaznacza przede wszystkim, że zakres uprawnień Dematu, przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu, nie jest określony żadnym przepisem prawnym, ogłoszonym w dzienniku praw względnie w dzienniku ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, wobec czego przepisy Rządu, odnoszące się do tych uprawnień, nie mają mocy powszechnie obowiązującej (art. 1 liczba 3 ustawy z 31 lipca 1919, poz. 400 dz. ust.) w tym kierunku, jakoby Demat był urzędem administracji państwowej, a decyzje jego zarządzeniami lub orzeczeniami, wchodzącymi w zakres administracji rządowej w myśl art. 1 ustawy z 3 sierpnia 1922, poz. 600 dz. ust.

Według rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z 28 lipca 1921, ogłoszonego w Monitorze Polskim nr. 184 poz. 246, powołany został Demat ponadto do życia jedynie jako specjalna organizacja, oparta na zasadach handlowych celem przeprowadzenia likwidacji demobilu wojskowego i zdobycy wojennej. Nawet z rozporządzenia wymienionego nie wynika, by Demat miał być uprawniony

do rozstrzygnięcia sporów o własność przedmiotów likwidacji ze skutkiem włączającym osoby, zgłaszające w tym względzie roszczenia. Decyzje Dematu w tej mierze mają zatem charakter jedynie oświadczeń, złożonych imieniem Skarbu Państwa, jako strony zainteresowanej, i nie wykluczają drogi sądowej w myśl art. 1 ros. ustawy postępowania sądowego cywilnego, obowiązującej na obszarze b. zaboru rosyjskiego, o który tutaj chodzi.

Wobec tego NTA, oddalił skargę na zasadzie art. 3 a, ustawy z 3 sierpnia 1922 poz. 600 dz. ust., jako nie nadającą się do rozpoznania przez NTA, i podwyższył zasadniczą opłatę na podstawie art. 3 ustawy z 22 września 1922 poz. 800 dz. ust.

B.

Pominięcie zarzutu, że do rozpoznania sprawy właściwym był sąd, a nie władza administracyjna, stanowi istotną wadliwość postępowania nawet w wypadkach stwierdzenia formalnej prawomocności zaskarżonego orzeczenia administracyjnego.

Na skutek skargi Wiktora Nussenbauma w Wiedniu przeciw orzeczeniu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z 30 stycznia 1924 w przedmiocie konfiskaty walut obcych N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenie z powodu, wadliwego postępowania, a zarazem zarządził zwrot złożonej kaucji.

(Wyrok z dn. 13 czerwca 1925 r., L. rej. 517/24).

Uzasadnienie: Według stanu przedłożonych akt został skarżący przytrzymany przez żandarmę 6 września 1920 na stacji granicznej Zebrzydowice. Przy rewizji osobistej znaleziono ukryte w trzewiku następujące waluty: 560 dolarów amerykańskich, 400 koron austriackich i 340 koron czeskich. Do protokołu, spisane w Dyrekcji Okręgu Skarbowego w Cieszynie 16 września 1920 oświadczył skarżący, że chciał te pieniądze przewieźć ze Lwowa do Wiednia, nie wiedząc o zakazie wywozu walut. Wymieniona Dyrekcja wystosowała do skarżącego, mieszkającego w Wiedniu, 28 września 1920 pismo tej treści, że powyższe sumy, które skarżący bez zezwolenia Komisji Dewizowej usiłował wywieźć za granicę, orzeka za przepadłe na zasadzie art. 17 rozporządzenia o taryfie celnej z 4 listopada 1919 i § 52 karnej ustawy skarbowej, ponieważ usiłowany wywóz kwalifikuje się jako przestępstwo według § 203 karnej ustawy skarbowej i według rozporządzenia Ministerstwa Skarbu, dz. u. Min. Sk. z 31 sierpnia 1920 Nr. 31/465. Przeciwko temu orzeczeniu wniósł skarżący przez adwokata Dr. M. w Cieszynie pismem bez daty w roku 1920 rekurs, którego Dyrekcja Skarbu księstwa Cieszyńskiego nie uwzględniła decyzją z 27 października 1920. Dyrekcja Okręgu Skarbowego wysłała do skarżącego pismo, datowane 6 listopada 1920, powiadamiające go o powyższej decyzji. W aktach nie znajduje się atoli dowód doręczenia tego pisma.

W piśmie, które wpłynęło do Urzędu Skarbowego w Cieszynie 16 lipca 1923, wnosi skarżący o zwrot powyższych sum, ponieważ orzeczenie o konfiskacie uważa za nieważne, jako wydane przez władzę administracyjną, a nie przez sąd. Na pismo to zawiadomił Urząd Skarbowy petenta dnia 24 września 1923, że kwoty tej wydać nie może, bo Dyrekcja Okręgu Skarbowego, rozpor-

ządzeniem z 28 września 1920 orzekła „przepadek“ tych walut na rzecz Skarbu Państwa. Przeciw temu orzeczeniu wniósł skarżący rekurs w wnioskiem o wydanie powyższych walut, lub o odstąpienie sprawy Sądowi Powiatowemu do właściwego postępowania. Rekursu tego nie uwzględniło Województwo Śląskie orzeczeniem z 30 stycznia 1924 z powodów, podanych przez Urząd Skarbowy.

Na to orzeczenie wniósł skarżący do NTA. skargę, twierdząc, że orzeczenie z 28 września 1920 nie zostało mu doręczone. Skargę uzasadnia tem, że postępowanie administracyjne jest wadliwe i sprzeciwia się ustawie z 9 lipca 1920 poz. 347 dz. ust., ponieważ właściwą władzą do orzekania o konfiskacie był w danym wypadku według tej ustawy jedynie Sąd Powiatowy, a nie władza administracyjna, wobec czego wniosł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Rozpatrując powyższą sprawę rozważył NTA. co następuje:

Treść prawna zaskarżonego orzeczenia wy-czerpuje się powołaniem na prawomocność konfiskaty, zarządzonej orzeczeniem z 28 września 1920.

Akta sprawy wykazują wprawdzie, wbrew twierdzeniom skarżącego, że decyzja ta z 28 września 1920, wypowiadająca konfiskatę była skarżącemu doręczoną i że skarżący wniósł przeciw tej decyzji rekurs. W aktach nie znajduje się atoli dowód doręczenia orzeczenia Dyrekcji Skarbu księstwa Cieszyńskiego z 27 października 1920, zaś twierdzącego powyższą decyzję. Wobec tego nie jest powołanie się pozwanej władzy na prawomocność powyższych orzeczeń w tym stanie rzeczy pokrytą treścią akt, które w tym kierunku wyrządzają uzupełnienia.

Ponadto powołał się skarżący już w postępowaniu administracyjnym na materialną nieważność orzeczenia o konfiskacie, jako wydanego przez rzekomo niewłaściwą władzę administracyjną, nie zaś przez powołaną do tego, zdaniami jego, władzę sądową, twierdząc, że tego rodzaju orzeczenie nie może stać się prawomocnym. Ten zarzut był istotny nawet wówczas, gdyby przyjęć zgodnie z zaskarżonym orzeczeniem, że sprawa konfiskaty została już w postępowaniu administracyjnym ostatecznie załatwiona. Wynikająca bowiem z tego ostatecznego załatwienia formalna prawomocność o konfiskacie nie wyklucza możliwości, jeżeli do owego pierwotnego załatwienia sprawy właściwym był w myśl przepisów art. 5 ustawy z 9 lipca 1920, poz. 347 dz. ust. łącznie z art. 15 rozporządzenia Ministra Skarbu z 7 sierpnia 1920, poz. 505 dz. ust., sąd a nie władza administracyjna. Wobec tego winna była władza pozwana, przyjmując nawet formalną prawomocność, rozstrzygnąć zarzut co do zaprzeczony przez stronę materialnej prawomocności orzeczenia o konfiskacie, gdyż samo wskazanie na formalną prawomocność nie załatwia zarzutu, zwróconego także przeciwko materialnej nieważności wspomnianego orzeczenia.

Pominięcie tego zarzutu strony przez władzę administracyjną w zaskarżonym orzeczeniu powoduje dalszą istotną wadliwość postępowania, utrudnia bowiem stronie dochodzenie swych praw przed N. T. A.

Z tych powodów uchylił Trybunał zaskarżone orzeczenie na zasadzie art. 19 ustawy z 3 sierpnia 1922, poz. 600 dz. ust. i zarządził zwrot kaucji w myśl przepisów art. 3 ustawy z 22 września 1922, poz. 800 dz. ust.

C.

Stanowisko sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego należy uznać z punktu widzenia ustawy z 13 lipca 1920 r. poz. 436 dz. ust. za równorzędne do stanowiska sędziego N. T. A., niezależnie od stopnia oficera, posiadane przez danego sędziego wojskowego.

Na skutek skargi Dr. Wacława Swinarskiego przeciw orzeczeniu Prezesa Rady Ministrów z 29 kwietnia 1924, w sprawie zaliczenia lat służby do uposażenia, N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą, a zarazem zarządził zwrot złożonej kaucji.

(Wyrok z 15 czerwca 1925 l. rej. 861/24).

Uzasadnienie: Orzeczeniem z 29 kwietnia 1924 Prezes Rady Ministrów jako datę uzyskania dodatku starszeństwa przez sędziego N. T. A. Dr. Wacława Swinarskiego, ustalił dzień 1 października 1923, a po zastosowaniu art. 15 ustawy z 5 grudnia 1923, poz. 1107 dz. ust. dzień 1 lipca 1923, jako termin posunięcia do następnego szczebla co orzeczenie powyższe oznacza — dzień 1 lipca 1926

Orzeczenie Prezesa Rady Ministrów Dr. Swinarski zaskarżył do N. T. A., skarżący twierdzi, że pierwszy dodatek starszeństwa winien mu być przyznany od 1 stycznia 1923, a w konsekwencji do szczebla c) musi on być posunięty z dniem 1 stycznia 1926.

Różnica pomiędzy ustalonymi przez Prezesa Rady Ministrów datami, a datami, których ustalenie domaga się Dr. Swinarski, wynika stąd, że orzeczenie Prezesa Rady Ministrów służbę Dr. Swinarskiego z okresu od 7 lutego 1922 do 12 listopada tegoż roku, na stanowisko sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego nie uznało za służbę na stanowisku, odpowiadającym tej grupie, którą Dr. Swinarski otrzymał jako sędzia N. T. A. i zaliczyło mu ją jedynie w stosunku 2/24. Dr. Swinarski zaś twierdzi, że obydwie powołane stanowiska sobie odpowiadają, czyli, że służba na stanowisku Sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego, jako odpowiadająca grupie D, uposażenia, winna mu być zaliczona w całości.

Sędzia Swinarski roszczenia swe opiera na przepisach ustawy z 13 lipca 1920, poz. 436 dz. ust., rozporządzenia Ministrów do tej ustawy poz. 612 dz. ust., ustawy z 9 października 1923, poz. 924 dz. ust. i rozporządzenia Rady Ministrów z 11 stycznia 1923, poz. 48 dz. ust., a to ze względu na to, że ustawa z 5 grudnia 1923 o uposażeniu sędziów i prokuratorów poz. 1107 dz. ust. nie zawiera postanowień co do policzenia poprzedniego czasu służby dla sędziów, którzy pozostali w tej samej grupie, wobec czego w tych wypadkach pozostają w mocy przepisy dawnych ustaw i rozporządzeń. Skarżący twierdzi, że okres od 7 lutego do 12 listopada 1922 na zasadzie art. 22 i 23 ustawy z 13 lipca 1920, winien być policzony w całości do starszeństwa w grupie D, gdyż stanowisko sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego odpowiada w myśl powołanego art. 22 stanowisku grupy D, sędziów dwóch najwyższych innych sądów. Skarżący zaoacza, że jako pułkownik zajmował stanowisko generała-podporucznika, połączone ze stanowiskiem sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego na zasadzie art. 22 rozporządzenia Rady Ministrów z 10 maja 1920, poz. 368 dz. ust., a zatem stanowisko IV stopnia służbowego urzędników państwo-

wych według zasad art. 66 ustawy z 9 października 1923, poz. 942 dz. ust. Wobec tego skarżący na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z 11-go stycznia 1923, poz. 48 dz. ust., oblicza rzezonny okres tak, jakgdyby był spędzony na stanowisku IV grupy uposażenia sędziów, przycem zaznacza, że rozporządzenie to ma moc wstecz od 1 stycznia 1922, a ustawa z 9 października 1923 jest jedyną która dotychczasowy stan faktyczny pod tym względem ustaliła, oraz że rozporządzenie Rady Ministrów z 11 stycznia 1923 kładzie nacisk na charakter zajmowanego stanowiska, a nie na tytuł, lub rangę zajmującej go osoby.

Pozwane Prezydium Rady Ministrów w złożonej odpowiedzi na skargę, opierając swe wywody również na zasadzie, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z 11 stycznia 1923, w myśl której czas, spędzony na stanowisku urzędnika I—IV stopnia służbowego, liczy się tak, jak gdyby był spędzony na stanowisku IV grupy uposażenia sędziów i prokuratorów, twierdzi, że stanowisko sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego dopiero od IV stopnia jest równorzędne ze stanowiskiem sędziego N. T. A., a że Dr. Swinarski, chociaż jako sędzia Najwyższego Sądu Wojskowego pobierał placę i zajmował etat generała brygady, który pod względem uposażenia zrównany jest z IV stopniem służbowym urzędników, był jednak tylko pułkownikiem, a zatem posiadał stanowisko, odpowiadające V stopniowi służbowemu, dla oceny zaś stanowiska może być miarodajnym tylko posiadany stopień służbowy względnie ranga.

Z powyższego wynika, że przedmiotem sporu w sprawie niniejszej jest, czy służba na stanowisku sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego jest równorzędna ze służbą na stanowisku Sędziego N. T. A., a więc czy czas służby, spędzony na stanowisku sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego, przy obliczeniu szczebla, do którego sędzia ten ma być zaliczony po przejściu na stanowisko sędziego N. T. A., ma mu być liczony w całości, czy też w 2/24.

N. T. A. rozważył co następuje:

W czasie wydania zaskarżonego orzeczenia Prezesa Rady Ministrów obowiązywała już ustawa z 5 grudnia 1923 o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym, oraz prokuratorów poz. 1107 dz. ust., a w myśl art. 27 tej ustawy z dniem jej ogłoszenia, t. j. 27 grudnia 1923, straciły moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe ustawy i przepisy w przedmiocie, objętym tą ustawą. Rzeczona ustawa, dotycząca jedynie sędziów sądownictwa powszechnego i administracyjnego, potwierdza w art. 14 poprzednie zaliczenia lat do dodatku starszeństwa, dokonane na podstawie przepisów poprzedniej ustawy z 13 lipca 1920, poz. 436 dz. ust., co zaś do policzenia czasu służby, spędzonego w służbie państwowej poza sądownictwem powszechnym i administracyjnym, a więc w rozumieniu tej ustawy na urzędach administracyjnych i ewentualnie w sądownictwie wojskowym, ustawa, w art. 13 zapowiada wydanie rozporządzenia Rady Ministrów. Wydane atoli na mocy powołanego art. 13 rozporządzenie Rady Ministrów z 26 marca 1924, poz. 321 dz. ust., dotyczy tylko wypadków, gdy na stanowisko sędziów i prokuratorów przechodzą osoby z zarządu wymiaru sprawiedliwości, nie rozstrzyga jednak tych wypadków, gdy na rzecone stanowiska przechodzą inni urzędnicy państwowi, zajmujący stanowiska nie sędziowskie, względnie zajmujący stanowiska w sądownictwie wojskowym. W tym stanie

rzeczy rozstrzygnięcie pytania o zaliczeniu czasu służby, spędzonego na stanowisku sędziego wojskowego, musi nastąpić na podstawie innych obowiązujących ustaw i przepisów.

Ustawa konstytucyjna z 17 marca 1921 nie zawiera bliższego określenia charakteru sądownictwa wojskowego. O sądownictwie wojskowym mówi jedynie art. 85 ustawy konstytucyjnej, zapowiadając, że organizację sądów wojskowych, ich właściwość, tok postępowania oraz prawa i obowiązki członków tych sądów określa osobne ustawy. Z tego jednak, że artykuł ten umieszczony jest w rozdziale IV Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zatytułowanym „Sądownictwo”, niewątpliwie jest, że ustawodawca sądownictwo wojskowe traktował narówni z sądownictwem wogóle i tylko ze względu na specjalny charakter tego sądownictwa oraz osób, sprawujących w niem urząd i jemu podległych, uznał za konieczne w przedmiocie jego organizacji i postępowania kierować się odrębnymi przepisami. Dotychczas obowiązującym w tym przedmiocie jest rozporządzenie Rady Ministrów z 10 maja 1920, poz. 368 dz. ust. w przedmiocie wprowadzenia w życie na obszarze Rzeczypospolitej ustawy wojskowego postępowania karnego dla wspólnej siły zbrojnej z 5 lipca 1919. Z rozporządzenia tego jest widocznym, że Najwyższy Sąd Wojskowy jest najwyższą instancją w zakresie sądownictwa wojskowego, jak N. T. A. jest najwyższą instancją w zakresie sądownictwa administracyjnego. Co zaś do stanowiska sędziowskiego Najwyższego Sądu Wojskowego, to wedle art. 22 rzeczzonego rozporządzenia wojskowy urząd sędziego tego Sądu odpowiada stopniowi oficerskiemu generała-podporucznika, a więc stanowisko sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego w sądownictwie wojskowym, jako odpowiadające jednemu z najwyższych stopni oficerskich, również musi być uznane za bezwzględnie odpowiadające hierarchicznie najwyższemu stanowiskowi w sądownictwie powszechnym i administracyjnym, a w szczególności stanowisku sędziego N. T. A.

Pozostawałaby w tym stanie rzeczy wątpliwa tylko kwestja, czy do uznania za równorzędne stanowisku sędziego N. T. A., zajmowanego uprzednio przez Dr. Swinarskiego stanowisko sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego nie stoi na przeszkodzie posiadany przezeń stopień oficerski pułkownika. Kwestję tę N. T. A. rozstrzyga przecząco.

Skarżący, posiadając stopień oficerski pułkownika, na stanowisko sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego został mianowany dekretem Naczelnika Państwa. Wobec tego oraz w myśl powyżej przytoczonych wywodów, jak również i ze względu na to, że powołane rozporządzenie Rady Ministrów z 10 maja 1920 zgodnie z art. 22 i nast. w zasadzie nie uzależnia zajmowania stanowiska sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego od posiadania tego czy innego stopnia oficerskiego, należy uznać, że zajmowane przez skarżącego stanowisko, niezależnie od posiadanego przezeń stopnia oficerskiego, jest równorzędne do stanowisk najwyższej grupy sędziów sądownictwa powszechnego i administracyjnego, a temsamem do stanowiska sędziego N. T. A.

Powyższe nie stoi w sprzeczności z zasadami, na których oparte zostały przepisy rozporządzeń Rady Ministrów z 11 stycznia 1923, poz. 48 dz. ust. z 16 lutego 1924, poz. 158 dz. ust. i z 26 marca 1924, poz. 321 dz. ust., dotyczące ustanowienia analogji stanowisk sędziowskich i urzędniczych, gdyż i te przepisy, jak to widoczne z ich treści,

główny nacisk kładą na równorzędność stanowisk pod względem ich charakteru.

Z powyższych względów czas, spędzony przez Swinarskiego na stanowisku sędziego Najwyższego Sądu Wojskowego, winien mu być zaliczony do uposażenia w całości, a przeto N. T. A. zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą uchylił.

Postanowienie o zwrocie kaucji opiera się na art. 3 ustawy z 22 września 1922, poz. 800 dz. ust.

D.

1) Ustawa emerytalna z 11 grudnia 1923 poz. 46 dz. ust. z r. 1924 ma zastosowanie zarówno do funkcjonariuszów państwowych, ustalonych na mocy art. 116 ustawy z 17 lutego 1922 poz. 164 dz. ust. o państwowej służbie cywilnej, jak i do funkcjonariuszów państwowych, mianowanych na stałe w trybie art. 4 i 5 tej ostatniej ustawy, a nie ustalonych zgodnie z powołanym art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

2) Czas pracy zawodowej w b. państwie zaborczem, zaliczony przez Komisję Weryfikacyjną do dodatku za wysługę, dodatku starszeństwa lub dodatku za trzecielecia po dniu 1 października 1923, nie podlega w myśl art. 97 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Skargę Władysława Baranowskiego przeciwko orzeczeniu Ministerstwa Spraw Zagranicznych z 29-go kwietnia 1924 w przedmiocie uposażenia emerytalnego N. T. A. oddalił, jako niezasadnione, a zarazem podwyższył opłatę zasadniczą od skargi.

(Wyrok z 15 czerwca 1925 l. rej. 982 24).

Uzasadnienie: Z dniem 1 grudnia 1923, został zwolniony ze stanowiska służbowego w myśl art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922, poz. 164 dz. ust., Władysław Baranowski, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny III kl. w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Przy zwolnieniu została przyznana Baranowskiemu trzymiesięczna odprawa, na skutek atoli podania Baranowskiego, pismem z 30 listopada 1923 zawiadomiło go Ministerstwo, że został on zwolniony ze służby z zachowaniem nabytych praw emerytalnych zgodnie z art. 44 ustawy z 28 lipca 1921, poz. 466 dz. ust. Akta administracyjne zawierają sporządzoną w dn. 9 stycznia 1924 przez Ministerstwo Skarbu niepotwierdzoną tabelę pensyjną Baranowskiego, w której policzalny do emerytury czas jego służby był przyjęty w ilości 14 lat 6 miesięcy, z których 9 lat 6 miesięcy pracy zawodowej, zaliczonej przez Komisję Weryfikacyjną, i 5 lat służby państwowej polskiej. Pismem natomiast z 29 kwietnia 1924, powołując się na art. 97 i 98 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, poz. 46 dz. ust. z r. 1924 i art. 1 p. n) i o) ustawy z 13 lutego 1924, poz. 178 dz. ust., Ministerstwo Spraw Zagranicznych zawiadomiło Baranowskiego, że wskutek wejścia w życie z dniem 1 października 1923 ustawy z 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska, poz. 924 dz. ust., utracił z dniem tym podstawę prawną do działania Komisje Weryfikacyjnej, utworzonej na zasadzie ustawy uposażeniowej z 13 lipca 1920, poz. 429 dz. ust., które przez nową ustawę zostały unieważnione; że wobec powyższego Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie może zaliczyć do emerytury lat pracy zawodowej, przyznanych przez Komisję Weryfikacyjną, gdyż uchwała tej Komisji tylko wtedy

mogłaby wywołać skutki prawne, o ileby podanie o zaliczenie do wysługi poprzedniej pracy zawodowej wpłynęło do Komisji przed 1 października 1923, odnośnie zaś podanie Baranowskiego nosi datę 3 listopada 1923.

Orzeczenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych z 29 kwietnia 1924 Władysław Baranowski przez adwokata Czesława Poznańskiego zaskarżył do Najwyższego Trybunału Administracyjnego Skarga przede wszystkim podnosi, że nowa ustawa emerytalna nie ma do Baranowskiego zastosowania. Stosuje się ona bowiem do stałych urzędników państwowych, za stałych zaś mogą być uważani jedynie urzędnicy stabilizowani, do których Baranowski nie należy. Następnie skarżący twierdzi, że gdyby nawet ustawa ta miała zastosowanie, to i wtedy do lat służby bezwzględnie zaliczyć należy lata, przez Komisję Weryfikacyjną uznane. Dekret Komisji Weryfikacyjnej stworzył, zdaniem skarżącego, nabyte dla niego prawa i, jako prawomocny, nie może być unieważniony prostym oświadczeniem Ministerstwa, że moc prawa utracił. Wreszcie skarżący zaznacza, że uchwała Komisji Weryfikacyjnej została powzięta przed ogłoszeniem ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923, słusznie więc Komisję ta aż do czasu ogłoszenia tej ustawy działała, wobec czego motyw Ministerstwa o konieczności złożenia odnośnego podania przed 1 października 1923 jest zupełnie bezzasadny.

Zgodnie z art. 5 ustawy z 17 lutego 1922 o państwowej służbie cywilnej, poz. 164 dz. ust. urzędnicy państwowi mogą być mianowani na stałe lub też do odwołania, czyli prowizorycznie, przy czym artykuł ten wymaga, by mianowanie prowizoryczne było uwidocznione w piśmie nominacyjnym przy równoczesnym oznaczeniu albo terminu ustania stosunku służbowego, albo terminu, w jakim urzędnik zostanie zawiadomiony o mającym nastąpić odwołaniu. Oprócz służby tych dwóch rodzajów urzędników państwowych ustawa w art. 12 przewiduje jeszcze służbę przygotowawczą (praktykę), która poprzedza mianowanie na stanowisko służbowe. Z powyższego wynika, że urzędnicy państwowi, którym doręczono pismo nominacyjne bez uwidocznienia w niem ich prowizorycznego lub przygotowawczego charakteru, a jedynie z wymienieniem urzędu, w którym mianowany urzędnik ma pełnić służbę, tytułu urzędowego i stopnia służbowego (art. 4 teje ustawy), są urzędnikami, mianowanymi na stałe. Do tych też wszystkich mianowanych na stałe urzędników państwowych ma całkowite zastosowanie ustawa emerytalna z 11 grudnia 1923, poz. 46 dz. ust. z r. 1924, bez względu na to, czy są oni ustaleni (stabilizowani) w myśl art. 116 ustawy z 17 lutego 1922, czy też nie. Gdyby stanął na stanowisku skarżącego, że ustawa emerytalna ma tylko zastosowanie do urzędników stabilizowanych, to, wobec nieprzeprowadzenia dotychczas ustalenia, ustawa emerytalna mogłaby być stosowana do bardzo względnie nieznacznej ilości funkcjonariuszów państwowych, niepodlegających przepisom powołanego art. 116, większość zaś funkcjonariuszów zaopatrzenia emerytalnego byłaby pozbawiona. Skarżący, jak to z akt administracyjnych jest widoczne, był urzędnikiem, mianowanym na stałe na stanowisko V stopnia służbowego, wobec czego postanowienie ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 mają do niego zastosowanie, a sprzeczne z tem twierdzenie winno być uznane za najzupełniej pozbawione podstaw prawnych.

Niesłuszne jest również twierdzenie skarżącego, że przez odmowę doliczenia do wysługi emerytalnej przyznanych przez Komisję Weryfikacyjną lat pracy zawodowej Ministerstwo pozbawiło skarżącego nabytych już przezeń praw. Pozwane Ministerstwo uchwały Komisji Weryfikacyjnej bynajmniej nie kwestionuje, lecz odmawia jedynie doliczenia do wysługi emerytalnej zaliczonego przez Komisję czasu służby zawodowej do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa lub dodatku za trzecielecia, które to zaliczenie już w myśl art. 19 ustawy z 13 lipca 1920, poz. 429 dz. ust. zaliczenia czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej do emerytury nie przesądzało. Odmowa doliczenia Baranowskiemu lat pracy zawodowej jest uzasadniona przepisami art. 97 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923. Artykuł ten w redakcji ustawy z 13 lutego 1924, poz. 178 dz. ust., zmieniającej niektóre postanowienia rzeczzonej ustawy emerytalnej, przyznaje funkcjonariuszom państwowym, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej pozostawali w jednym z b. państw zaborczych w służbie samorządowej albo oddawali się pracy zawodowej, doliczenie do wysługi emerytalnej czasu tej służby lub pracy zawodowej w ilości, nieprzekraczającej lat 20 i nie wyższej od ilości czasu, zaliczonego na zasadzie jednej z ustaw o uposażeniu z 13 lipca 1920, pod warunkiem przesłużenia w Państwie Polskiem co najmniej 5 lat. W pierwszej swej części artykuł ten zastrzega, że prawo do doliczenia do wysługi emerytalnej przysługuje tym jedynie funkcjonariuszom, którym czas wspomniany służby lub pracy został zaliczony do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa lub dodatku za trzecielecia do dnia wejścia w życie ustawy emerytalnej, t. j. przed 1 października 1923, w drugiej zaś części postanawia, że doliczenie winno być uskutecznione i podane do wiadomości zainteresowanych funkcjonariuszów do końca roku 1924. Pomieszczenie w jednym i tym samym artykule tych dwóch sprzecznych co do daty przepisów dowodzi, że ustawodawca wyraźnie odróżniał doliczenie czasu służby samorządowej i pracy zawodowej do dodatków uposażeniowych funkcjonariusza od doliczenia tegoż czasu do wysługi emerytalnej i że niewątpliwie uzależniał to ostatnie doliczenie od faktycznego w chwili wejścia ustawy w życie stanu, nie chcąc w ten sposób pozbawić nabytych już praw funkcjonariuszów, którym służba lub praca zawodowa w b. państwie zaborczem do uposażenia była doliczona. Powołany przeto w końcowym ustępie art. 97 termin zawiera jedynie nakaz uskutecznienia przez władzę administracyjną opartych na tym artykule doliczeń do końca r. 1924, lecz w niczem nie zmienia przepisu, mocą którego doliczenia do uposażenia emerytalnego ze wspomnianego tytułu mogą być uskutecznione tylko w tych wypadkach, w których służba samorządowa lub praca zawodowa przed 1 października 1923 do dodatków uposażeniowych w czynnej służbie już była zaliczona.

Gdy więc podanie o zaliczenie do wysługi emerytalnej pracy zawodowej, jak to twierdzi pozwane Ministerstwo, a skarżący temu nie przeczy, nosi datę 3 listopada 1923, wobec czego uchwała Komisji Weryfikacyjnej mogła zapaść tylko po tej dacie, a więc po 1 października 1923, należy uznać, że roszczenia skarżącego nie znajdują oparcia w ustawie, a co z tego wynika, że zaskarżone orzeczenie Ministerstwa w tym przedmiocie zostało wydane zgodnie z ustawą.

W tym stanie rzeczy, nie dopatrując się w zaskarżonym orzeczeniu ani niezgodności z ustawą,

ani wadliwości postępowania, N. T. A. skargę, jako nieuzasadnioną, oddalił.

Postanowienie o kosztach oparte jest na art. 3 ustawy z 22 września 1922, poz. 800 dz. ust.

E.

Podanie o zwolnienie ze służby funkcjonariusza państwowego, który przekroczył 60 lat wieku, względnie powołał się na swój stan zdrowia, jako przyczynę prośby o zwolnienie, nie może być traktowane jako zgłoszenie o dobrowolne rozwiązanie stosunku służbowego, a jako podanie o przeniesienie w stan spoczynku z art. 28 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.

Na skutek skargi Bronisława Umiaszowskiego przeciwko orzeczeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 sierpnia 1924 w przedmiocie uposażenia emerytalnego N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą, a zarazem zarządził zwrot złożonej kaucji skarżącemu.

(Wyrok z 15 czerwca 1925 l. rej. 1717/24)

Uzasadnienie: 22 lutego 1923 Bronisław Umiaszowski, kwesor Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, mianowany na to stanowisko od 1 listopada 1919 rozporządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, z 18 grudnia 1919, złożył na ręce Rektora tegoż Uniwersytetu podanie, w którym, zaznaczając, że czyni to z powodu stale pogarszającego się stanu zdrowia, z wielkim żalem i wbrew woli, prosił o zwolnienie z zajmowanego przez siebie stanowiska. Zgłoszenie to reskryptem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 14 marca 1923 zostało przyjęte.

Na skutek wniesionego 11 marca 1924 przez Umiaszowskiego podania o przyznanie uposażenia emerytalnego, do którego pełni dołączył odpis uchwały Komisji Weryfikacyjnej o zaliczenia z poprzedniej jego służby państwowej i komunalnej lat 20 oraz świadectwo lekarskie z 26 marca 1923, Ministerstwo wydało obecnie zaskarżone do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie z 22 sierpnia 1924. Ministerstwo nie przychyliło się do prośby skarżącego, a to ze względu na postanowienie art. 64 ust. 1 ustawy z 17 lutego 1922 o państwowej służbie cywilnej, poz. 164 dz. ust., według którego przez dobrowolne wystąpienie ze służby urzędnik i jego rodzina tracą wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

We wniesionej do N. T. A. skardze Umiaszowski twierdzi, że powyższe orzeczenie Ministerstwa obraża powołany art. 64 ustawy o państwowej służbie cywilnej oraz art. 28 p. a i b. art. 31 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, poz. 46 dz. ust. z r. 1924. Art. 64, zdaniem skarżącego, może być stosowany, jeżeli urzędnik państwowy bez przyczyny rozwiązał stosunek służbowy, co w stosunku do niego nie miało miejsca, gdyż opuścił swe stanowisko jedynie z powodu trwałej niezdolności do pracy i podeszłego wieku, 70 lat. Skarżący twierdzi, że okoliczności te winne były władze zbadać z urzędu i emeryturę w myśl przytoczonych wyżej przepisów ustawy emerytalnej mu wymierzyć.

Pozwane Ministerstwo w złożonej odpowiedzi na skargę stoi na odmiennym stanowisku i twierdzi, że art. 28 ustawy emerytalnej nie przewiduje obowiązku władzy do przenoszenia urzędnika w stan spoczynku z urzędu, i że rzeczą funkcjonariusza jest prosić o to. Ponieważ skarżący prosił jedynie o zwolnienie ze stanowiska, miało przeto Ministerstwo dostateczną podstawę do uważania prośby

Umiaszowskiego za dobrowolne wystąpienie ze służby i do zastosowania art. 64 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

N. T. A. uznał skargę Umiaszowskiego za uzasadnioną.

Aczkolwiek skarżący w złożonym na ręce Rektora Uniwersytetu podaniu nie prosił o przeniesienie go w stan spoczynku, to jednak wymienił przyczyny, które go do prośby o zwolnienie ze służby skłaniają. Skarżący wskazał mianowicie na stale pogarszający się stan zdrowia, przyczem nadmieniał, że prosi o zwolnienie z wielkim żalem i wbrew woli. W tych warunkach art. 64 ustawy o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922 stosowany być nie może, za dobrowolne bowiem wystąpienie ze służby w rozumieniu tego artykułu nie może być uważane wystąpienie, spowodowane chorobą, tylko dlatego, że funkcjonariusz wyraził o poddanie go badaniu lekarskiemu nie prosił. Skarżący w chwili wnieścia rzeczonych podania, jak to z akt administracyjnych wynika, był w wieku, który już sam przez się uprawniał go w myśl art. 28 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 do wnieścia prośby o przeniesienie w stan spoczynku, miał więc podstawę do przypuszczenia, że w tych warunkach stwierdzenie rzeczywistego stanu jego zdrowia jest zbędne. Do zastosowania zaś powołanego art. 28, przy braku w ustawie emerytalnej odnośnego zastrzeżenia, nie może być przeszkodą ta okoliczność, że skarżący w czasie wstąpienia do służby państwowej posiadał już wiek, w normalnych warunkach uprawniający do uzyskania uposażenia emerytalnego.

Wobec powyższego pozwane Ministerstwo, traktując powyższe omówione podanie skarżącego, wbrew jego treści, jako złożenie dobrowolnego wystąpienia ze służby, oraz nie stosując do skarżącego art. 28 p. b. wspomnianej ustawy emerytalnej, naruszyła powołany art. 28 p. b. ustawy emerytalnej oraz art. 64 ustawy o państwowej służbie cywilnej, a przeto należało zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą, uchylić.

Postanowienie o zwrocie kaucji opiera się na art. 3 ustawy z 22 września 1922, poz. 800 dz. ust.

F.

Uwzględnienie roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego, zgłoszonego przez interesowaną osobę po upływie roku po opuszczeniu służby wojskowej, zależy od swobodnego uznania właściwej władzy, ograniczonego warunkami punktów a) i b) art. 24 ustawy z 18 marca 1921 poz. 195 dz. ust.

Skargę Witolda Filimowskiego przeciw orzeczeniu Ministerstwa Spraw Wojskowych z 22 września 1922 w sprawie zaopatrzenia inwalidzkiego N. T. A. oddalił, jako niedopuszczalną, a zarazem podwyższył opłatę zasadniczą od skargi.

(Wyrok z 15 czerwca 1925 l. rej. 1751/24).

Uzasadnienie: Zatwierdzonym przez Ministerstwo Spraw Wojskowych orzeczeniem Komisji Superrewizyjnej D. O. K. I z 28 czerwca 1924 pułkownik w rezerwie Witold Filimowski uznany został za zupełnie i trwale niezdolnego do służby wojskowej, a roszczenia jego do zaopatrzenia inwalidzkiego w myśl ustawy z 18 marca 1921 poz. 195 dz. ust., jako zgłoszone po upływie roku od zwolnienia go ze służby wojskowej, oraz kwestja stopnia utraty zdolności zarobkowej i związku przyczynowego ze

służbą wojskową - wobec braku jednoczesnego istnienia warunków, określonych pod literami „a” i „b” § 24 rozporządzenia wykonawczego z 10 stycznia 1923 poz. 132 dz. ust., za niepodlegające rozpatrzeniu ze względu formalnych.

Uważając powyższe orzeczenie za krzywdzące dla siebie, Filimowski 25 września 1924 wniósł obszernie podanie do Ministerstwa Spraw Wojskowych, w którym, powołując się na swoją długoletnią służbę wojskową najprzód w armii austriackiej, a następnie polskiej i odniesione na polach bitew rany, prosił o przyznanie mu emerytury lub też zaopatrzenia inwalidzkiego.

Załatwiając wspomniane podanie Filimowskiego, Ministerstwo Spraw Wojskowych w piśmie z 3 września 1924, zakomunikowanym temuż pismem Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. 1 z 22 września 1924, przytoczyło pomienione już wyżej orzeczenie Komisji Superrewizyjnej z 28 czerwca 1924.

W skardze do N. T. A. plk. Filimowski dowodzi, że art. 24 ustawy z 18 marca 1921 poz. 195 dz. ust. ustanawia dwa wyjątki dla wnieścia podania o zaopatrzenie inwalidzkie po upływie rocznego terminu, a mianowicie: a) urzędowo stwierdzoną chorobę, będącą w związku przyczynowym ze służbą wojskową i b) uzasadniony pobyt interesowanego zagranicą lub w niewoli, a zatem interpretacja, jaką nadaje temu artykułowi rozporządzenie wykonawcze z 10 stycznia 1923 poz. 132 dz. ust., że obydwie warunki powinny istnieć jednocześnie, jest, według zdania skarżącego, niezgodna z ustawą.

Pozwana władza w swej odpowiedzi podnosi zarzut niewłaściwości N. T. A. w danej sprawie na zasadzie art. 3 lit. b) ustawy o N. T. A. z 3 sierpnia 1922 poz. 600 dz. ust., a pozatem popiera zaskarżone orzeczenie.

W tym stanie sprawy N. T. A. rozważył, co następuje:

Zasadniczym punktem spornym jest kwestja, czy na zasadzie art. 24 ustawy z 18 marca 1921 poz. 195 dz. ust. uwzględnienie roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie, zgłoszonych po upływie roku po opuszczeniu przez zgłaszających służby wojskowej, leży w zakresie swobodnego uznania władzy. Rozważając treść pomienionego artykułu 24, przede wszystkim należy stwierdzić, że pierwszy jego ustęp zawiera postanowienia, dotyczące terminu na zgłoszenie przez osoby uprawnione do zaopatrzenia inwalidzkiego roszczeń o to zaopatrzenie, przyczem termin ten ustanawia na przeciąg roku po opuszczeniu służby wojskowej przez uprawnionego, w którym to terminie „winien” on dochodzić swych praw. Kategorieczne brzmienie tego ustępu aż nadto jasno wskazuje, że powyższy termin jest prekluzyjny, wobec czego zgłoszenie roszczeń w ciągu tego terminu stwarza dla zgłaszającego się pozytywne prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego, o ile odpowiada on innym warunkom ustawy inwalidzkiej, natomiast przepuszczenie tego terminu musi spowodować utratę wogóle prawa do takiego zaopatrzenia.

Wprawdzie drugi ustęp tegoż artykułu przewiduje możliwość zgłaszania roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie i po upływie roku, zastrzegając, że można je uwzględnić, o ile: a) urzędowe świadectwo lekarskie wykaże przyczynowy związek pomiędzy chorobą a służbą wojskową, b) zainteresowany był zagranicą lub w niewoli, to jednak uwzględnienie takich roszczeń przepis ten ustanawia nie jako obowiązek władzy, a jedynie jako jej prawo, na co wskazuje użyte wyrażenie „można uwzględnić”.

Z powyższego wynika, że o ile chodzi o roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego, zgłoszone przez zainteresowane osoby po upływie roku po opuszczeniu służby wojskowej, to uwzględnienie takiego roszczenia zależy od swobodnego uznania właściwej władzy, ograniczonego warunkami powołanych wyżej punktów „a” i „b”. Pogląd ten poza tym znajduje swe uzasadnienie i w tem, że nie mogło być intencją ustawodawcy nakazywanie uwzględniania roszczeń, zgłoszonych po terminie, chociażby dlatego, że taki nakaz podrywałby samą zasadę prekluzyjności terminu, wyrażoną w ustępie pierwszym tegoż art. 24 ustawy.

Z powyższego również wynika, że ustawodawca, ograniczając swobodne uznanie władzy warunkami punktów „a” i „b”, o czym wyżej, miał na celu ograniczenie tego swobodnego uznania jedynie w interesach Skarbu Państwa, a nie zgłaszających się do zaopatrzenia inwalidzkiego.

W myśl przytoczonych wywodów uznaje się, że osoba, zgłaszająca roszczenie po upływie rocznego terminu, żadnych pozytywnych praw do zaopatrzenia inwalidzkiego nie posiada, a li tylko od swobodnego uznania władzy zależy uwzględnienie jej pretensji.

Pozatem N. T. A. oznacza, że warunki wymienionych wyżej punktów „a” i „b” nie są samistne i od siebie niezależne, jak to mylnie twierdził skarżący. Gdy w myśl art. 2 tejże ustawy dla powstania prawa do zaopatrzenia inwalidzkiego niezbędnym jest istnienie przyczynowego związku pomiędzy uszkodzeniem na zdrowiu (chorobą), a służbą wojskową, nie może stwierdzenie tego przyczynowego związku być samo przez się taką wyjątkową okolicznością, która by zasadała prawo do otrzymania tego zaopatrzenia po ustawowym terminie. Pozatem z pojmowania obu warunków, jako niezależnych od siebie, wynikałoby, że stwierdzenie okoliczności punktu „b” (wyjazd zagranicę, względnie niewola) wystarczy samo przez się do ewentualnego przyznania zaopatrzenia inwalidzkiego, bez potrzeby udowodnienia zasadniczego warunku do zaopatrzenia, a mianowicie przyczynowego związku choroby ze służbą, co byłoby sprzeczne z zasadami ustawy inwalidzkiej. Wadliwa zaś rzekomo redakcja tego artykułu, polegająca na niepołączeniu punktów „a” i „b” spójnikiem „i” jest bez znaczenia, tembardziej, że, jak to słusznie przedstawił pozwanej władzy podniósł na rozprawie, w podobny sposób zredagowane są i inne artykuły ustawy z 18-go marca 1921, jak na przykład artykuł 14, wedle treści którego jest nie do pomyślenia, ażeby warunki, o których w nim mowa, nie musiały istnieć jednocześnie.

Wobec powyższego, skoro skarżący, jak to sam przyznaje w swej skardze, zgłosił swe roszczenia po upływie roku po opuszczeniu służby wojskowej, uwzględnienie tego roszczenia leżało w zakresie swobodnego uznania władzy, a zatem i skargę w myśl art. 3 lit. „b” ustawy o N. T. A. z 3 sierpnia 1922 poz. 600 dz. ust. należało oddalić, jako niedopuszczalną.

Podwyższenie opłaty zasadniczej opiera się na art. 3 ustawy z 22 września 1922 poz. 800 dz. ust.

G.

Sejmik, jako taki, nie posiada kwalifikacji, wymaganych na zasadzie ustawy dla farmaceutów i aptek z 21 października 1844 od ubiegających się o koncesję na otwarcie apteki publicznej, a więc nie posiada uprawnień do ubiegania się o taką koncesję.

Skargę Wydziału Powiatowego w Lublinie na orzeczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 12 sierpnia 1924 w przedmiocie udzielenia koncesji na otwarczenie apteki publicznej we wsi Jaszczów N. T. A. oddalił, jako niezasadnioną.

(Wyrok z 16 czerwca 1925 l. rej. 1666/24.)

Uzasadnienie: Przewodniczący Lubelskiego Wydziału Powiatowego wniosł do Województwa Lubelskiego podanie o udzielenie Sejmikowi Lubelskiemu koncesji na otwarcie i prowadzenie publicznej apteki w Jaszczowie. Województwo Lubelskie decyzją z 20 marca 1924 uwzględniło powyższą prośbę i udzieliło Sejmikowi Lubelskiemu żadaną koncesję. Na skutek odwołania właścicieli sąsiednich aptek w Piaskach Wielkich i w Trawnikach Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Generalna Dyrekcja służby zdrowia) decyzją z 12 sierpnia 1924 uchyliło powyższe orzeczenie Województwa Lubelskiego i odmówiło Sejmikowi wydania koncesji na otwarcie publicznej apteki, wychodząc z założenia, że Sejmikowi nie może być nadana żadana koncesja, jako osobie prawnej, nie posiadającej kwalifikacji, wymaganych przez art. 24 ustawy dla farmaceutów i aptek z 1844 r. Na powyższe orzeczenie wniosł skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego przewodniczący Wydziału Powiatowego, prosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji z powodu naruszenia § 49 cyt. ust. dla farmaceutów i aptek.

Na podstawie powyższych okoliczności zważywszy:

1) że ustawa dla farmaceutów i aptek z 21 października 1844, obowiązująca na terenie b. Królestwa Polskiego, zaprowadziła tak zwany system koncesyjny otwierania aptek publicznych, uzależniając udzielenie pozwolenia na jej otwarcie pomiędzy innymi od osobistych kwalifikacji ubiegających się o koncesję (§§ 14, 15 i 24 ustęp a);

2) że jakkolwiek obok tego § 49 cytowanej ustawy przewiduje możliwość otwierania aptek przy szpitalach oraz przez zakłady rządowe, to jednak apteki tego rodzaju są przeznaczone tylko do użytku samych szpitali lub tych zakładów, przy których są ustanowione;

3) że nadto przepisy cyt. § 49, stanowiący wyjątki od ogólnej normy, nie podlegają rozszerzającej wykładni;

4) że wobec tego uznać należy, iż prawo uzyskania koncesji na prowadzenie publicznej apteki przysługuje tylko osobom kwalifikowanym, oraz aptekom szpitalnym i rządowym;

5) że ani dekret z 17 lutego 1919 poz. 141 dz. ust. o tymczasowej ordynacji powiatowej, ani dekret z 17 lutego 1919 r. poz. 184 dz. ust. w przedmiocie zwalczania chorób, ani też ustawa sanitarna z 19 lipca 1919 poz. 871 dz. ust., na które powołuje się skarżący, takiego przywileju instytucjom samorządowym nie przyznają, wypełnienie zaś ustawowych zleceń i nakazów co do ochrony zdrowia publicznego nie może być uznane za jednoznaczne z takim przywilejem, albowiem wynikające stąd potrzeby mogą być zaspokojone za pośrednictwem istniejących aptek;

6) że zgodnie z istniejącymi przepisami i skarżący Sejmik, jako taki, nie posiada w danym wypadku uprawnienia do ubiegania się o koncesję na prowadzenie publicznej apteki;

7) że wobec tego wywód Ministerstwa Spraw Wewnętrznych uznać należy w danym wypadku za uzasadniony i zgodny z ustawą.

N. T. A. oddalił skargę, jako niezasadnioną.

H.

Umowa, której przedmiotem jest eksploatacja węgla na należących do Skarbu Państwa nadaniach górnicych, nie podlega opłacie stempłowej od dzierżaw, wedle poz 13 list. a) taryfy, dołączonej do rozporz. b. generała-gubernatora warszawskiego z 19 lipca 1916 nr. 40 p. 126 dz. rozp., chociażby strony kontraktujące umowę taką nazwały niewłaściwie dzierżawą.

Na skutek skargi Zarządu Warszawskiego Towarzystwa Kopalni Węgla i Zakładów Hutniczych na orzeczenie Izby Skarbowej w Warszawie z 9 sierpnia 1924 w sprawie opłat stempłowych, N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą, i zarządził zwrot skarżącemu złożonej kaucji.

Wyrok z 19 czerwca 1925, l. rej. 1636/24.

Uzasadnienie: Umową z 24 stycznia 1923, zawartą między Skarbem Państwa, jako właścicielem nadeń górniczych „Feliks I i Feliks II“, działającym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, z jednej strony, a Warszawskim Towarzystwem Kopalni Węgla i Zakładów Hutniczych z drugiej, to ostatnie uzyskało prawo wydobywania węgla kamiennego na nadaniach Feliks I i Feliks II do dnia 31 grudnia 1929, przy czym umówione zostało, że tytułem czynszu za prawo wydobywania węgla, oraz za prawo korzystania z powyższej ziemi Towarzystwo ma płacić Skarbowi Państwa poczynając od 1 stycznia 1922, w ratach półrocznych 8% od ceny sprzedażnej wykopanego węgla grubego. Art. 8-ym pomienionej umowy Towarzystwo przyjęło na siebie obowiązek opłacać wszelkie podatki i ciężary z tytułu zawartej dzierżawy i eksploatacji kopalni, oraz obowiązek uiszczenia należności skarbowych od zawartej umowy. Warszawski Urząd Skarbowy do spraw opłat stempłowych i podatku spadkowego początkowo oznaczył opłaty stempłowe od pomienionej umowy na 1% od wartości corocznie wykopanego węgla, następnie zaś, powołując się na komunikat Ministerstwa Przemysłu i Handlu z 23 stycznia 1924, decyzją z 12 lutego 1924 oznaczył opłaty od powyższej umowy na 22.719 zł. 40 gr., żądając jednorazowej zapłaty powyższej sumy. Na skutek odwołania zarządu pomienionego Towarzystwa, Warszawska Izba Skarbową decyzją z 9 sierpnia 1924 uchyliła powyższe orzeczenie Urzędu Skarbowego, określając opłaty stempłowe od umowy z dnia 24 stycznia 1923 na podstawie poz. 13 a) i taryfy, dołączonej do rozporządzenia b. generała gubernatora warszawskiego z 19 lipca 1916 (dz. rozp. nr. 40 p. 126) na 2%, jako od umowy dzierżawy, z tem, że winny one być uiszczane stopniowo, w miarę ujawnienia się rozmiarów czynszu i świadczeń dodatkowych. W skardze do N.T.A. Zarząd Towarzystwa prosi o uchylenie powyższej decyzji Izby Skarbowej ze względu na nieprawidłowe określenie umowy jako dzierżawy, podczas gdy w rzeczywistości jest ona koncesją na wydobywanie węgla, wobec czego, zdaniem skarżącego, władze skarbowe słusznie określiły początkowe opłaty na 1%.

Na podstawie powyższego, zważywszy:

1) że umową z dnia 24 stycznia 1923 Skarb Państwa udzielił Warszawskiemu Towarzystwu Kopalni Węgla i Zakładów Hutniczych prawo wydobywania węgla kamiennego na nadaniach górniczych „Feliks I i Feliks II“ oraz prawo korzystania z powierzchni ziemi o obszarze około 21 ha, w okresie czasu od 1 stycznia 1922 do 31 grudnia 1929.

2) że jako ekwiwalent za powyższe prawa Towarzystwo, stosownie do art. 2 i 3 pomienionej umowy, obowiązowało się wypłacać Skarbowi Państwa półrocznie zgóry, tytułem czynszu od każdej tonny wydobytego z tych nadeń węgla, 3% od ceny sprzedażnej, jaką będą płacić nabywcy za jedną tonnę węgla grubego.

3) że Izba Skarbowa uznała tę umowę za umowę dzierżawną i wobec tego na podstawie przepisu, zawartego w poz 13 a) taryfy, dołączonej do rozporządzenia b. Generała-Gubernatora Warszawskiego z 19 lipca 1916, określiła opłatę stempłową na 2%.

4) że, jak widać z treści całej umowy, zamiarem stron oraz celem zawarcia jej była eksploatacja węgla na należących do Skarbu Państwa nadaniach górniczych,

5) że według obowiązujących na terenie b. Królestwa Kongresowego norm prawnych pod pojęciem najmu (dzierżawy) nie może być podciągnięta umowa, której przedmiot stanowi mienie, tracące przez użytkowanie swą substancję (art. 1709 k. c.).

6) że wobec tego umowa, wskutek której kontrahent otrzymuje prawo i staje się właścicielem nie plodów, jakiej rzecz wydaje, lecz samej rzeczy lub jej części składowej, jak w danym razie wydobytego z ziemi węgla, nie może być uznana za dzierżawę.

7) że o charakterze umowy pod względem prawnym decyduje jej treść i pojęcia prawne, na których ją zbudowano, wobec czego nie ma znaczenia okoliczność, że strony kontraktujące same nadały jej w § 9 nazwę „dzierżawy“.

8) że wobec tego Izba Skarbowa niesłusznie obliczyła w danym razie opłaty stempłowe, jako od umowy dzierżawnej, podług § 13 a) cyt. taryfy.

N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą, zarządzając na zasadzie art. 3 ustawy z 22 września 1922, poz. 800 dz. ust., zwrot skarżącemu kaucji.

I.

Faktyczne pozostawienie urzędnika na stanowisku próbnym (prowizorycznym) dłużej niż lat 5, bez wyraźnego wypowiedzenia zgody w myśl ustępu drugiego art. 62 ust. o państw. służbie cyw. z 17 lutego 1922 poz. 164 dz. ust., nie nadaje mu samo przez się praw urzędnika stałego, ani nie pozbawia władzy możliwości rozwiązania stosunku służbowego w myśl ustępu pierwszego art. 62 pow. ustawy.

Skargę Stefana Kozłowskiego na orzeczenie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z 15 września 1924 w sprawie zwolnienia ze służby N. T. A. oddalił, jako niezasadnioną, a zarazem podwyższył opłatę zasadniczą od skargi.

(Wyrok z dn 20 czerwca 1915 r., l. rej. 1795 24.)

Uzasadnienie: Stefan Kozłowski, będąc mianowany dekretem Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z 19 września 1919 na próbną służbę od dnia 30 września 1919, służył jako p. o. lesni-czego do dnia 31 października 1924, w którym to dniu został zwolniony ze służby dekretem Ministra z 29 października 1924 na podstawie art. 62 ustawy o służbie państwowej z 17 lutego 1922, poz. 164 dz. ust.

Na to wniosł Kozłowski w ustawowym terminie skargę do N.T.A., w której twierdzi, iż ustawa dopuszcza wedle ostatniego ustępu art. 62 najdłuższy okres dla próbnej służby tylko pięcioletni, po-

nieważ zaś on przesłużył na tej służbie więcej jak 5 lat, przeto nabył prawa, wykluczające możliwość stosowania do niego przy zwolnieniu artykułu 62 tejże ustawy, a wobec tego zwolnienie jego ze służby na mocy tego artykułu winno być uznane za nieprawidłowe i nieważne.

W odpowiedzi pozwana władza wniosła o oddalenie skargi, wyjaśniając, że pismo nominacyjne, powołujące skarżącego na próbną służbę, było wydane przy działaniu tymczasowych przepisów służbowych z r. 1918, na mocy których urzędnik próbnej służby mógł być w każdej chwili zwolniony ze służby bez wypowiedzenia, nawet bez podania powodów, i dlatego pismo nominacyjne skarżącego nie zawiera terminu odwołania; nowa zaś ustawa o państwowej służbie cywilnej z r. 1922, ustanawiając w art. 5 zastrzeżenie, aby w piśmie nominacyjnym był uwidoczniiony ewentualny termin wypowiedzenia, ma na myśli stosowanie tej zasady przy zawiązywaniu stosunku służbowego w przyszłości. Zaznaczyła następnie władza pozwana, że Kozłowski nie ma prawnej podstawy do twierdzenia, iż art. 62 był niewłaściwie zastosowany przy jego zwolnieniu tembardziej, iż został on uprzedzony o zwolnieniu na trzy miesiące naprzód piśmie z 18 lipca 1924, które otrzymał 24-go tegoż miesiąca. Co zaś do okoliczności, że skarżący przesłużył na próbnej służbie więcej jak 5 lat, to z tego powodu nie może on zgłaszać żadnych roszczeń, albowiem, po przekroczeniu owego pięcioletniego terminu, od woli skarżącego zależało opuścić służbę próbną, lub też domagać się mianowania na stałe, czego skarżący nie uczynił.

N. T. A. zważył, co następuje:

Skarżący twierdzi, że, przesuływszy więcej jak 5 lat na próbnej służbie, nabył on pewne prawa służbowe, które zostały naruszone niewłaściwym zastosowaniem przy jego zwolnieniu ze służby art. 62 ustawy o służbie państwowej z 17 lutego 1922.

Przy rozważaniu kwestji, o ile uzasadnionem jest powyższe twierdzenie, N. T. A. kierował się zasadą, że, jeśli prawa służbowe zagwarantowane zostały funkcjonariuszom państwowym odpowiednimi przepisami ustawowymi, to i same te prawa, oraz ich rozmiar są do pomyslenia tylko w ramach ustawowych, a przeto, jeśli z jednej strony niedopuszczalnymi są takie zarządzenia władzy, które nie opierają się na konkretnych przepisach ustawowych, a jedynie na domniemaniach i godzą w prawa służbowe funkcjonariusza państwowego, to z drugiej strony także nie do pomyslenia jest, by funkcjonariuszowi państwowemu mogły być zarządzeniem władzy przyznane jakiegokolwiek prawa służbowe, które nie są wyraźnie przewidziane w ustawie.

W danym wypadku skarżący rościł sobie prawa, opierając się na ostatnim ustępie art. 62 ustawy o służbie państwowej z 17 lutego 1922, który głosi, że bez zgody prowizorycznego urzędnika jego służba prowizoryczna nie może trwać dłużej jak 5 lat. Z przepisu tego skarżący wyprowadza wniosek, że prowizoryczny urzędnik, który takiej zgody nie wwrzcił, a nie będąc zwolniony, po upływie 5-u lat prowizorycznej służby pozostaje na niej w dalszym ciągu, temsamem automatycznie nabywa pewne prawa. Jakże to mogą być wedle jego mniemania owe nabyte prawa, skarżący nie wyjaśnił, ale twierdzi, że prawa te wykluczają możliwość stosowania do ich nabywcy art. 62 powołanej ustawy, który uprawnia władzę do zwolnienia w każdej chwili prowizorycznego urzędnika z zachowaniem postanowień art. 5 tejże ustawy.

Z takiego niedopowiedzenia skarżącego można wnosić jedno z dwojga: albo, że sądzi on, iż prowizoryczny urzędnik nabywa te szczególne prawa, pozostając i nadal urzędnikiem prowizorycznym, albo, też, że wedle mniemania skarżącego urzędnik prowizoryczny, po przesłuzeniu pięcioletniego okresu, staje się urzędnikiem stałym.

Zadana z tych ewentualności nie jest zgodna z obowiązującą ustawą o służbie państwowej z 17 lutego 1922. Pierwsza dlatego, że ustawa ta nie zna instytucji prowizorycznych urzędników uprzywilejowanych, czyli, że nie dzieli urzędników prowizorycznych w zależności od ilości przesłuzowanych lat na takich, którzy podlegają art. 62, i takich, którzy są z pod działania tego artykułu wyjęci. Druga ewentualność byłaby także niezgodna z wymienioną ustawą, albowiem ustawa ta zawiera przepisy, wyraźne brzmienie których wyklucza możliwość automatycznego nabycia przez prowizorycznego urzędnika praw urzędnika stałego; mianowicie art. 14 i 15 tej ustawy stanowią, iż czas prowizorycznej służby zalicza się do służby stałej, o ile urzędnik ten uzyskał nominację na urzędnika stałego, przyczem po nominacji winien on złożyć przysięgę służbową. Skoro więc wedle ustawy tylko nominacja na stałego urzędnika może spowodować zaliczenie czasu prowizorycznej służby do służby stałej, to wynika z tego, że bez tej nominacji urzędnik prowizoryczny pod żadnym warunkiem nie może się stać z samego prawa urzędnikiem stałym, w szczególności i w tym wypadku, gdy przesłużył więcej jak lat 5 na prowizorycznej służbie.

W danym razie skarżący nominacji na stałego urzędnika nie uzyskał, przysięgi służbowej nie składał, a więc nie może być uważanym za urzędnika stałego.

Z powyższych względów należy przyjść do wniosku, że ostatni ustęp art. 62, na którym opiera skarżący swe roszczenia, należy rozumieć w tem znaczeniu, że po 5-ciu latach służby prowizorycznej urzędnik winien być albo zwolniony ze służby albo mianowany urzędnikiem stałym; jeśli jednak nie następuje ani jedno ani drugie, to ani ten ostatni ustęp 62 artykułu, ani żaden inny przepis tejże ustawy, nie dają prawnej podstawy do przyznawania w tym wypadku prowizorycznemu urzędnikowi praw urzędnika stałego; lecz należy uznać, że urzędnik, który w tych warunkach pozostaje w dalszym ciągu urzędnikiem państwowym w charakterze prowizorycznego urzędnika, co wyłącznie o jego dobrej woli zależy, temsamem wyraża swoją zgodę, której wymaga omawiany ostatni ustęp art. 62. Wobec tak przyjętej wykładni omawianego przepisu ustawy, odpowiadającej nie tylko jego brzmieniu, lecz i intencji ustawodawcy, uwidocznionej w art. 14 i 15 tejże ustawy, okazuje się, że skarżący, opierając na tym przepisie swoje roszczenia, domaga się, wbrew przytoczonej ogólnej zasadzie, przyznania mu przez władzę takich praw służbowych, których ustawa o służbie państwowej nie przewiduje.

Przechodząc do drugiego zarzutu, iż nie wykonano względem skarżącego wymagania art. 62, nakazującego zachowanie przepisów art. 5 tejże ustawy, — N. T. A. zauważa, że ową wzmiankę, umieszczoną w art. 62 o przepisach art. 5 należy rozumieć w tem znaczeniu, że władza przy zwolnieniu prowizorycznego urzędnika winna liczyć się z treścią nominacyjnego pisma, którem został on powołany do służby prowizorycznej, i zwolnić go w terminie, który w piśmie tem jest wyznaczony. Ponieważ jednak w danym wypadku pismo nominacyjne Kozłowskiemu nie zawierało oznaczenia takiego terminu,

było ono bowiem wydane za działania tymczasowych przepisów służbowych z r. 1918, które nie wymagały takiego oznaczenia a Kozłowski po wejściu w życie nowej ustawy z 17 lutego 1922 nie zażądał wskazania terminu jego zwolnienia, to, oczywiście, spełnienie wymagania art. 62 co do przepisu art. 5 w danym razie stało się niewykonalnym i to nie z wyłącznej winy władzy, która mogłaby ponosić za tę niedokładność całkowicie winę tylko w takim razie, gdyby Kozłowski zażądał wyznaczenia terminu zwolnienia, a władza żądania tego nie uwzględniła. Zresztą należy zaznaczyć, że skarżący został uprzedzony o zwolnieniu na trzy miesiące naprzód, takie więc zawiadomienie nie jest niczem innym, jak uprzedzeniem oznaczeniem terminu zwolnienia, odpowiadającym wymaganiom art. 5 ustawy.

Wreszcie co do znaczenia dla sprawy zwolnienia skarżącego owego trzymiesięcznego wypowiedzenia służby, to w tym względzie N. T. A. przyznaje słuszność oświadczeniu, uczynionemu przez zastępcę skarżącego na rozprawie, że okólnik Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z 13 sierpnia 1921 Nr. 16728, opiewający, że otrzymane przez urzędników pisma, zapowiadające zwolnienie z dniem 31 października 1921, nie mają na celu ostatecznego zwolnienia urzędników, a tylko zmianę charakteru ich stanowiska służbowego, mógł być zrozumiany przez skarżącego w tym znaczeniu, że otrzymał przez niego wypowiedzenie zostało cofnięte, i że zwolnionym nie będzie w zapowiedzianym dniu 31 października, jednak zdaniem Trybunału takie nieporozumienie nie mogło zmienić stosunku władzy do skarżącego, albowiem przez to władza nie utraciła prawa do zwolnienia skarżącego, a skarżący nie nabył praw niensuwalności, a wobec tego uznać, że powyższa okoliczność nie może być uważana za istotną wadliwość postępowania, powodującą nieważność zwolnienia skarżącego ze służby, a mogłaby jedynie posłużyć dla skarżącego za powód do domagania się od władzy wypłacenia mu odprawy.

Z tych zasad N. T. A. oddał skargę, jako nieuzasadnioną.

Zarządzenie o kosztach oparte jest na przepisie art. 3 ustawy z 22 września 1922 poz. 800 dz. ust.

J.

1) Z chwilą wejścia w życie normalnych ustaw zaopatrzeniowych a mianowicie ustawy inwalidzkiej z 18 marca 1921 poz. 195 dz. ust. i ustawy emerytalnej wojskowej z 5 sierpnia 1922 poz. 616 dz. ust. przestały obowiązywać przepisy ustawy z 27 maja 1919 poz. 308 dz. pr. i rozp. Rady Obrony Państwa z 6 sierpnia 1920 r. poz. 510 dz. ust. i to nie tylko co do wysokości zaopatrzenia i sposobu jego wymiaru ale i przepisy normujące samo prawo do zaopatrzenia.

2) Do wymaganych w art. 56 ust. z 5 sierpnia 1922 poz. 616 dz. ust. pięciu lat czynnej służby wojskowej wlicza się nie tylko służbę wojskową polską ale także czynną służbę wojskową zaborczą.

Na skutek skargi Ludwika Racheli Blumenfeld, wdowy po majorze W. P. w Krakowie przeciw orzeczeniu Ministerstwa Spraw Wojskowych z 17 maja 1924 w sprawie pensji wdowiej i sierocej N. T. A. uchylił zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą a zarazem zarządził zwrot złożonej kaucji

(Wyrok z 22 czerwca 1925, I rej. 1028/24).

Uzasadnienie: Ministerstwo Spraw Wojskowych orzeczeniem z 13 listopada 1920, na zasadzie ustawy z 28 maja 1919 poz. 366 dz. pr., o tymczasowym

zaopatrzeniu wdów i sierot po wojskowych Wojska Polskiego, tudzież rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 6 sierpnia 1920, poz. 510 dz. ust., przyznało Ludwice Racheli Blumenfeldowej, wdowie po zmarłym 4 sierpnia 1920 Drze Wiktorze Blumenfeldzie, majorze korpusu sądowego, tymczasowe zaopatrzenie od 1 września 1920 w miesięcznej kwocie 2000 marek, oraz pozostałym po nim dzieciom Irene i Tadeuszowi po 100 marek miesięcznie. Kiedy następnie skarżąca Blumenfeldowa zwróciła się z prośbą do Ministerstwa Spraw Wojskowych o przyznanie jej i dzieciom zmarłego zaopatrzenia emerytalnego i sierocego, Ministerstwo Spraw Wojskowych orzeczeniem z 17 maja 1924 uznało, że skarżąca nie nabyła prawa do zaopatrzenia emerytalnego z braku warunków, wymaganych w art. 99 i 102 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, poz. 46/24 dz. ust. i zwróciło się do Izby Skarbowej w Krakowie z prośbą o wymierzenie skarżącej renty inwalidzkiej w myśl ustawy z 18 marca 1921, poz. 195 dz. ust.

Powyższe orzeczenie Ministerstwa Spraw Wojskowych wdowa Blumenfeldowa zaskarżyła do N.T.A. prosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, ewentualnie o polecenie Ministerstwu Spraw Wojskowych wymierzenia jej i dzieciom renty inwalidzkiej w myśl ustawy z dnia 18 marca 1921.

N. T. A. uznał skargę za uzasadnioną, a to z następujących powodów:

Skarżącej Ludwice Blumenfeldowej, oraz jej dzieciom orzeczeniem z 13 listopada 1920 przyznało pozwane Ministerstwo, jak o tem wyżej, tymczasowe zaopatrzenie, na podstawie obowiązujących wtedy przepisów ustawy z 27 maja 1919 i rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 6 sierpnia 1920. Przepisy te rzecz oczywista, jako mające charakter tymczasowy, z chwilą wydania normalnych ustaw zaopatrzeniowych a więc inwalidzkiej z 18 marca 1921, poz. 195 dz. ust. tudzież emerytalnej wojskowej z 5 sierpnia 1922 poz. 616 dz. ust. przestały obowiązywać, co zresztą wyraźnie stwierdzają postanowienia art. 56 ustawy inwalidzkiej oraz art. 61 ustawy emerytalnej. Z powyższego wynika, że wbrew twierdzeniu skargi, z chwilą wydania powyżej powołanych ustaw normalnych, przy przyznawaniu zaopatrzeń mają zastosowanie przepisy tych właśnie ustaw w całej swej rozciągłości, a tem samem nie tylko przepisy, dotyczące wysokości zaopatrzenia, względnie sposobu jego wymierzania, ale i normujące samo prawo do zaopatrzenia. W danym wypadku, ponieważ chodzi o zaopatrzenie wdowy i sierot po oficerze Wojsk Polskich, zmarłym w czynnej służbie, roszcujących sobie prawo w pierwszym rzędzie do zaopatrzenia emerytalnego (pensji wdowiej i sierocej), wchodzi w grę przede wszystkim ustawa emerytalna z dnia 5 sierpnia 1922 poz. 616 dz. ust., jako wydana bezpośrednio po powołanych wyżej tymczasowych przepisach ustawy z 27 maja 1919 i rozporządzeniu z dnia 6 sierpnia 1920. Wedle zaś art. 56 wskazanej ustawy z dnia 5 sierpnia 1922, wbrew zasadniczemu warunkowi, przyjętemu w tej ustawie, co do możliwości stosowania jej jedynie do zawodowych oficerów Wojsk Polskich, względnie do wdów i sierot po takich oficerach, zastrzeżonem zostało, że postanowienia tej ustawy mają również

zastosowanie w odniesieniu do wdów i sierot po zmarłych wojskowych, których śmierć nastąpiła w czynnej służbie w Wojsku Polskiem przed terminem możliwości uzyskania przez nich charakteru i praw wojskowych zawodowych Wojska Polskiego pod warunkiem jednak, że wojskowi ci w chwili śmierci będą mieli za sobą conajmniej pięć lat czynnej służby wojskowej. Należy przytem zaznaczyć, że wymagane w tym artykule pięć lat czynnej służby wojskowej, nie może być w żadnym razie rozumiane jedynie jako okres służby w Wojsku Polskiem. Niewątpliwie ustawodawca miał tu na myśli służbę wojskową wogóle, a więc tak polską jak i zaborczą, co wynika już choćby z tego, że w chwili wejścia w życie tej ustawy żaden ze zmarłych przed tem wojskowych polskich nie mógł mieć 5 lat służby w wojsku polskiem, które w dniu nawet ogłoszenia ustawy (23 sierpnia 1922) istniało niespełna lat cztery.

Zgodnie z aktami sprawy mają skarżącej zmarł w czynnej służbie wojskowej jako kapitan korpusu sądowego, zamianowany już po śmierci dekretem Naczelnika Państwa z dnia 8 sierpnia 1920 L. 2257 (Dz. P. Nr. 71/20) major, posiadając w dniu swej śmierci, t. j. w dniu 4 sierpnia 1920, czynnej służby wojskowej zaborczej austriackiej oraz polskiej przeszło lat pięć (od 1 lutego 1915 do 4 sierpnia 1920), przeto do wdowy po nim i sierot ustawa z dnia 5 sierpnia 1922 winna mieć zastosowanie.

Jeżeli się zatem zważy, że wedle wyników badania Komisji lekarskiej, tudzież zaświadczenia szefa wojskowej służby sanitarnej choroba męża skarżącej, która następnie spowodowała jego śmierć, rabyta została bez własnej i umyślnej winy po wstąpieniu do wojska, że zgodnie z § 8 austriackiej ustawy emerytalnej z dnia 27 grudnia 1875 nr. 158 dz. p. p. służba w rezerwie w czasie wojny jest policzalną do emerytury, to staje się niewątpliwem, że zgodnie z art. 3 ust. 2, art. 28 i następnym oraz art. 47 powołanej ustawy emerytalnej z dn. 5 sierpnia 1922 skarżąca ma prawo do pensji wdowiej, a sieroty do sierocej, a to ze względu na posiadaną przez skarżącą łączną służbę wojskową zaborczą i polską w ilości przekraczającej 5 lat, tudzież w myśl powołanego art. 56, bez względu na stwierdzenie jego zawodowości w wojsku polskiem.

Tych praw nie odebrała skarżącej ustawa z dnia 11 grudnia 1923 poz. 46 dz. ust. z r. 1924, ponieważ i w tej ustawie w art. 9 punkt 1 znajduje się identyczny przepis z art. 8 ust. 2-gi poprzedniej ustawy z 5 sierpnia 1922, o prawie do uposażenia emerytalnego już po 5-ciu latach w razie niezdolności do służby z powodu choroby, a pozatem i dlatego, że zgodnie z art. 86 i 87 nowej ustawy emerytalnej przyznana względnie należna w myśl poprzednich ustaw emerytalnych pensja wdowia, względnie sieroca ulega jedynie przerachowaniu w myśl zasad ustalonych w odnośnych przepisach nowej ustawy emerytalnej.

Z powyższych względów należało skargę uznać za uzasadnioną, zaskarżone zaś orzeczenie, jako niezgodne z ustawą, uchylić.

Postanowienie o zwrocie kaucji opiera się na art. 3 ustawy z 22 września 1922 poz. 800 dz. ust.